

لَوْحُ مِیَالِکِ سُلْطَانِ پُورِ

بَا

اِعرابگذاری و لغتنامه

تنظیم: عزیز اللہ سلیمانی اردکانی

متاریخ ۱۱۵ بدیع

Lawh - i - Mubáarak - i - Sultán - i - Irán

Edited and Glossary

by

A. Suleimani

Reproduced from edition
printed in Irán in 132 B.E.

Copyright © 1984 by the
National Spiritual Assembly of
the Baha'is of India

First Indian Edition

مؤسسه ملی مطبوعات امری
۱۳۲ بدیع

BAHA'I PUBLISHING TRUST
P.O. BOX 19
NEW DELHI-110 001, INDIA

هُوَ اللَّهُ تَعَالَى شَأْنُهُ الْعَظَمَةُ وَالْإِقْدَادُ

يَا مَلِكَ الْأَرْضِ سَمِعُ نِدَاءَ هَذَا الْمَمْلُوكِ

إِنِّي عَبْدُكَ أَمَنْتُ بِاللَّهِ وَآيَاتِهِ وَفَدَيْتُ

نَفْسِي فِي سَبِيلِهِ وَيَشْهَدُ بِذَلِكَ مَا أَنَا فِيهِ

مِنَ الْبَلَايَا الَّتِي مَا حَمَلَهَا أَحَدٌ مِنَ الْعِبَادِ

وَكَانَ رَبِّي الْعَلِيمُ عَلَى مَا أَقُولُ شَهِيدًا

مَا دَعَوْتُ النَّاسَ إِلَّا إِلَى اللَّهِ رَبِّكَ وَرَبِّي

الْعَالَمِينَ وَوَرَدَ عَلَيَّ فِي حَيِّهِ مَا لَأَرَأْتُ
 عَيْنُ الْإِبْدَاعِ شَبَّهَهَا بِصَدِّقِي فِي ذَلِكَ
 الْعِبَادُ الَّذِينَ مَا مَنَعَتْهُمْ سُبُحاتُ الْبَشَرِ
 عَنِ التَّوَجُّهِ إِلَى الْمَنْظَرِ الْأَكْبَرِ وَعَنْ وَرَائِهِمْ
 مَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ كُلِّ شَيْءٍ فِي لَوْحٍ حَفِيفٍ
 كُلَّمَا أَمْطَرَتْ سَحَابُ الْقَضَاءِ سِهَامَ
 الْبَلَاءِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ مَا لَكَ الْأَسْمَاءُ أَقْبَلْتُ
 إِلَيْهَا وَيَشْهَدُ بِذَلِكَ كُلُّ مُنْصِفٍ خَبِيرٍ
 كَمَنْ لَيَالٍ فِيهَا اسْتَرَاخَتْ الْوُحُوشُ فِي

كُنَّا فِيهَا وَالطُّيُورُ فِي آوَارِهَا وَكَانَ الْغُلَامُ
 فِي السَّلَاسِلِ وَالْأَغْلَالِ وَلَمْ يَحْذِلْ نَفْسَهُ
 نَاصِرًا وَلَا مُعِينًا أَنْ أَذْكَرُ فَضْلَ اللَّهِ عَلَيْكَ
 إِذْ كُنْتَ فِي السِّجْنِ مَعَ أَنْفُسٍ مَعْدُودَاتٍ
 وَأَخْرَجَكَ مِنْهُ وَنَصَرَكَ بِجُنُودِ الْغَيْبِ وَ
 الشَّهَادَةِ إِلَى أَنْ أَرْسَلَكَ السُّلْطَانُ إِلَى الْعِرَاقِ
 بَعْدَ الَّذِي كَشَفْنَا لَهُ بِأَنَّكَ مَا كُنْتَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ
 إِنَّ الَّذِينَ اتَّبَعُوا الْهَوَى وَاعْرَضُوا عَنِ التَّقْوَى
 أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ وَالَّذِينَ يُفْسِدُونَ

فِي الْأَرْضِ وَيَسْفِكُونَ الدِّمَاءَ وَيَأْكُلُونَ

أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ نَحْنُ بُرِّئٌ مِنْهُمْ

وَنَسْأَلُ اللَّهَ أَنْ لَا يَجْمَعَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ لَا فِي الدُّنْيَا

وَلَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا بِأَنْ يَتُوبُوا إِلَيْهِ إِنَّهُ هُوَ

أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ إِنَّ الَّذِي تَوَجَّهَ إِلَى اللَّهِ

يَنْبَغِي لَهُ إِنْ يَكُنْ مُتَّزًا فِي كُلِّ الْأَعْمَالِ

عَمَّا سِوَاهُ وَيَتَّبِعْ مَا أُمِرَ بِهِ فِي الْكِتَابِ كَذَلِكَ

قُضِيَ الْأَمْرُ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ وَالَّذِينَ نَبَذُوا

أَمْرَ اللَّهِ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ أُولَئِكَ

فِي خَطَا عَظِيمٍ

يَا سُلْطَانُ اقْسِمُكَ بِرَبِّكَ الرَّحْمَنِ بِأَنْ تَنْظُرَ

إِلَى الْعِبَادِ بِلِحَظَاتِ أَعْيُنٍ رَأْفَتِكَ وَتَحْكُمَ بَيْنَهُمْ

بِالْعَدْلِ لِحُكْمِ اللَّهِ لَكَ بِالْفَضْلِ إِنَّ رَبَّكَ

هُوَ الْحَاكِمُ عَلَى مَا يُرِيدُ سَتَفَنِّي الدُّنْيَا وَمَا

فِيهَا مِنَ الْعِزَّةِ وَالذِّلَّةِ وَيَبْقَى الْمُلْكُ لِلَّهِ الْمَلِكِ

الْعَلِيِّ الْعَلِيمِ قُلْ إِنَّهُ أَوْقَدَ سِرَاجَ الْبَيَانِ

وَيُمِدُّهُ بِدُھَنِ الْمَعَانِي وَالتَّيْبِيَانِ تَعَالَى

رَبُّكَ الرَّحْمَنُ مِنْ أَنْ يَقُومَ مَعَ أَمْرِهِ خَلْقُ

أَلَا كُوَانِ إِنَّهُ يُظْهِرُ مَا يَشَاءُ بِسُلْطَانِهِ وَيَحْفَظُهُ
 بِقَبِيلٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ الْمُقَرَّبِينَ هُوَ الْقَاهِرُ
 فَوْقَ خَلْقِهِ وَالْغَالِبُ عَلَى بَرِيَّتِهِ إِنَّهُ لَهُوَ الْعَلِيمُ
 الْحَكِيمُ .

يَا سُلْطَانُ إِنِّي كُنْتُ كَأَحَدٍ مِنَ الْعِبَادِ وَرَاقِدًا
 عَلَى الْإِهَادِ مَرَّتَ عَلَى نَسَائِمِ السُّبْحَانِ وَعَلَمَنِي
 عِلْمَ مَا كَانَ لَيْسَ هَذَا مِنْ عِنْدِي بَلْ مِنْ لَدُنْ
 غَزِيرِ عَلِيمٍ وَأَمَرَنِي بِالنِّدَاءِ بَيْنَ الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ
 بِذَلِكَ وَرَدَّ عَلَيَّ مَا تَذَرَفَتْ بِهِ عُيُونُ الْعَارِفِينَ

مَا قَرَأْتُ مَا عِنْدَ النَّاسِ مِنَ الْعُلُومِ وَمَا دَخَلْتُ
الْمَدَارِسَ فَاسْئَلِ الْمَدِينَةَ الَّتِي كُنْتُ فِيهَا
لِتُوقِنَ بِأَنِّي لَسْتُ مِنَ الْكَاذِبِينَ هَذَا وَرَقَةٌ
حَرَكَتُهَا أَرْيَا حُ مَسِيَّةَ رَبِّكَ الْغَزِيرُ الْحَمِيدُ
هَلْ لَهَا اسْتِقْرَارٌ عِنْدَ هُبُوبِ أَرْيَاحِ عَاصِفَاتٍ
لَا وَمَالِكِ الْأَسْمَاءِ وَالصِّفَاتِ بَلْ تُحَرِّكُهَا
كَيْفَ تَرِيدُ لَيْسَ لِلْعَدَمِ وَجُودٌ تِلْقَاءَ الْقَدَمِ
قَدْ جَاءَ أَمْرُهُ الْمُبْرَمُ وَأَنْطَقَنِي بِذِكْرِهِ بَيْنَ
الْعَالَمِينَ إِنِّي لَمْ أَكُنْ إِلَّا كَالْمَيِّتِ تِلْقَاءَ أَمْرِهِ

قَلْبَتْنِي يَدُ إِرَادَةِ رَبِّكَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ هَلْ يَقْدِرُ
 أَحَدٌ أَنْ يَتَكَلَّمَ مِنْ تِلْقَاءِ نَفْسِهِ بِمَا يَعْتَرِضُ
 بِهِ عَلَيْهِ الْعِبَادُ مِنْ كُلِّ وَضِيعٍ وَشَرِيفٍ لَا
 وَالَّذِي عِلْمُ الْقَلَمِ أَسْرَارُ الْقِدَمِ إِلَّا مَنْ كَانَ
 مُؤَيَّدًا مِنْ لَدُنْ مُقْتَدِرٍ قَدِيرٍ يُخَاطِبُنِي الْقَلَمُ
 الْأَعْلَى وَيَقُولُ لَا تَخَفْ أَنْ أَقْصُصَ لِحَضْرَتِكَ
 السُّلْطَانِ مَا وَرَدَ عَلَيْكَ إِنَّ قَلْبَهُ بَيْنَ أَصْبَعَيْ
 رَبِّكَ الرَّحْمَنِ لَعَلَّ يَسْتَشْرِقُ مِنْ أَفْقِ قَلْبِهِ
 شَمْسُ الْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ كَذَلِكَ كَانَ الْحَكْمُ

مِنْ لَدَى الْحَكِيمِ مَسْرُوعًا

قُلْ يَا سُلْطَانُ فَانْظُرْ بِطَرْفِ الْعَدْلِ إِلَى الْغُلَامِ

ثُمَّ احْكَمْ بِالْحَقِّ فِيمَا وَرَدَ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ قَدْ

جَعَلَكَ ظِلَّهُ بَيْنَ الْعِبَادِ وَآيَةُ قُدْرَتِهِ لِمَنْ

فِي الْبِلَادِ أَنْ احْكَمْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ الَّذِينَ ظَلَمُونَا

مِنْ دُونِ بَيِّنَةٍ وَلَا كِتَابٍ مُبِيرٍ إِنَّ الَّذِينَ

فِي حَوْلِكَ يُحِبُّونَكَ لِأَنْفُسِهِمْ وَالْغُلَامُ يُحِبُّكَ

لِنَفْسِكَ وَمَا أَرَادَ إِلَّا أَنْ يُقَرِّبَكَ إِلَى مَقَرِّ

الْفَضْلِ وَيُقَلِّبَكَ إِلَى يَمِينِ الْعَدْلِ وَكَأَنَّ

رُبَّكَ عَلَى مَا أَقُولُ شَهِيدًا

أَنْ يَا سُلْطَانُ لَوْ تَسْمَعُ صَبِيرًا الْقَلَمُ الْأَعْلَى

وَهَدِيرَ وَرَقَاءِ الْبَقَاءِ عَلَى أَفْنَانِ سِدْرَةِ

الْمُنْتَهَى فِي ذِكْرِ اللَّهِ مُوجِدِ الْأَسْمَاءِ وَخَالِقِ

الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ لِيُبْلِغَكَ إِلَى مَقَامٍ لَا تَرَى

فِي الْوُجُودِ إِلَّا تَجَلَّى حَضْرَةَ الْمَعْبُورِ وَتَرَى

الْمُلْكَ أَحَقَرُ شَيْءٍ عِنْدَكَ تَضَعُهُ لِمَنْ أَرَادَ وَ

تَتَوَجَّهُ إِلَى أَفْقٍ كَانَ بِأَنْوَارِ الْوَجْهِ مُضِيئًا

وَلَا تَحْمِلُ ثِقَلَ الْمُلْكِ أَبَدًا إِلَّا لِنُصْرَةٍ

رَبِّكَ الْعَلِيِّ الْأَعْلَى إِذَا يُصَلِّينَ عَلَيْكَ الْمَلَائِ
 الْأَعْلَى حَبَّذَا إِلَهَذَا الْمَقَامِ الْأَسْنَى لَوْ تَوَقَّيْ
 إِلَيْهِ سُلْطَانٍ كَانَ بِاسْمِ اللَّهِ مَعْرُوفًا وَ
 مِنَ النَّاسِ مَنْ قَالَ إِنَّ الْغُلَامَ مَا أَرَادَ إِلَّا
 إِبْقَاءَ اسْمِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ قَالَ إِنَّهُ أَرَادَ الدُّنْيَا
 لِنَفْسِهِ بَعْدَ الذَّبْيِ مَا وَجَدْتُ فِي آيَاتِي مَقَرَّ
 الْأَمْنِ عَلَى قَدَرٍ أَرْضَعُ رَجُلِي عَلَيْهِ كُنْتُ فِي كُلِّ
 الْأَحْيَانِ فِي غَمَرَاتِ الْبَلَايَا الَّتِي مَا أَطْلَعَ بِهَا
 أَحَدٌ إِلَّا اللَّهُ إِنَّهُ قَدْ كَانَ عَلَى مَا أَقُولُ عَلِيمًا

كَثَرِ مِنْ أَيَّامِ اضْطَرَبَتْ فِيهَا أَحِبَّتِي لِضُرِّي

وَكَثَرِ مِنْ لَيَالٍ ارْتَفَعَ فِيهَا نَحِيبُ الْبُكَاءِ مِنْ

أَهْلِي خَوْفًا لِنَفْسِي وَلَا يُنْكِرُ ذَلِكَ إِلَّا مَنْ كَانَ

عَنِ الصِّدْقِ مَحْرُومًا وَالَّذِي لَا يَرَى لِنَفْسِهِ

الْحَيَوَةَ فِي أَقْلٍ مِنْ أَنْ هَلْ يُرِيدُ الدُّنْيَا عَجَبًا

مِنَ الَّذِينَ يَتَكَلَّمُونَ بِأَهْوَائِهِمْ وَهَامُوا فِي بَرِيَّةِ

النَّفْسِ وَالْهَوَى سَوْفَ يُسْأَلُونَ عَمَّا قَالُوا

يَوْمَئِذٍ لَا يُجِدُونَ لِنَفْسِهِمْ حَمِيمًا وَلَا نَصِيرًا

وَمِنْهُمْ مَنْ قَالَ إِنَّهُ كَفَرَ بِاللَّهِ بَعْدَ الَّذِي يَشْهَدُ

كُلُّ جَوَارِحِي بِأَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالَّذِينَ بَعَثَهُمْ
 بِالْحَقِّ وَأَرْسَلَهُمْ بِالْهُدَى أُولَئِكَ مَطَاهِرُ
 أَسْمَائِهِ الْحُسْنَى وَمَطَالِعُ صِفَاتِهِ الْعُلْيَا وَ
 مَهَابِطُ وَحْيِهِ فِي مَلَكُوتِ الْإِنْشَاءِ وَبِهِمْ مَمَّتْ
 حُجَّةُ اللَّهِ عَلَى مَا سِوَاهُ وَنُصِبَتْ رَايَةُ التَّوْحِيدِ
 وَظَهَرَتْ آيَةُ الْجَزْدِ وَبِهِمْ اتَّخَذَ كُلُّ نَفْسٍ
 إِلَى ذِي الْعَرْشِ سَبِيلًا نَشْهَدُ أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا
 هُوَ لَمْ يَزَلْ كَانَ وَلَمْ يَكُنْ مَعَهُ مِنْ شَيْءٍ وَلَا
 يَزَالُ يَكُونُ بِمِثْلِ مَا قَدْ كَانَ تَعَالَى الرَّحْمَنُ

مِنْ أَنْ يُوْتَقَى إِلَى إِدْرَاكِ كُنْهِهِ أَفْتِدَةُ أَهْلِ
 الْعِرْفَانِ أَوْ يَصْعَدَ إِلَى مَعْرِفَةِ ذَاتِهِ إِدْرَاكِ
 مَنْ فِي الْأَكْوَانِ هُوَ الْمُقَدَّسُ عَنْ عِرْفَانِ دُونِهِ
 وَالْمُنَزَّهُ عَنْ إِدْرَاكِ مَا سِوَاهُ إِنَّهُ كَانَ فِي أَزْلِ
 الْأَزَالِ عَنْ الْعَالَمِينَ غَنِيًّا وَاذْكُرِ الْأَيَّامَ
 الَّتِي فِيهَا اشْرَقَتْ شَمْسُ الْبَطْحَاءِ عَنْ أَفْقِ
 مَشِيَّةِ رَبِّكَ الْعَلِيِّ الْأَعْلَى اعْرَضَ عَنْهُ الْعُلَمَاءُ
 وَاعْتَرَضَ عَلَيْهِ الْأَدْبَاءُ لِيَتَطَّلَعَ بِمَا كَانَ الْيَوْمَ
 فِي حِجَابِ النُّورِ مَسْتَوْرًا وَاشْتَدَّتْ عَلَيْهِ

الْأُمُورُ مِنْ كُلِّ الْجِهَاتِ إِلَى أَنْ تَفْرَقَ مِنْ فِي
 حَوْلِهِ بِأَمْرِهِ كَذَلِكَ كَانَ الْأَمْرُ مِنْ سَمَاءِ الْعِزِّ
 مَنُزُولًا ثُمَّ أَذْكُرُ إِذْ دَخَلَ أَحَدٌ مِنْهُمْ عَلَى النَّجَاشِيِّ
 وَتَلَا عَلَيْهِ سُورَةً مِنَ الْقُرْآنِ قَالَ لِمَنْ حَوْلُهُ
 أَنَّهُ نُزِّلَتْ مِنْ لَدُنْ عَلِيمٍ حَكِيمٍ مَنْ صَدَقَ
 بِالْحُسْنَى وَأَمَّنَ بِمَا أَنَّى بِهِ عَيْبِي لَا يَسَعُهُ
 إِلَّا عَرَاضُ عَمَّا قُرِءَ إِنَّا نَشْهَدُ لَهُ كَمَا نَشْهَدُ
 لِمَا عِنْدَنَا مِنْ كُتُبِ اللَّهِ الْمُهَيْمِنِ الْقَيُّومِ
 تَا اللَّهُ يَا مَلِكُ لَوْ سَمِعُ نَعَمَاتِ الْوُرَقَاءِ الَّتِي تَغْنُ

عَلَى الْآفَنَانِ يَفْنُونَ الْآلِحَانِ يَا مُرَرِّكَ الرَّحْمَنِ
 لَتَدَعُ الْمُلْكَ وَرَاءَكَ وَتَتَوَجَّهُ إِلَى الْمَنْظَرِ الْأَكْبَرِ
 الْمَقَامِ الذِّهْنِيِّ كَانَ كِتَابُ الْفَجْرِ عَنْ أَفْقِهِ
 مَشْهُورًا وَتُنْفِقُ مَا عِنْدَكَ ابْتِغَاءً لِمَا عِنْدَ
 اللَّهِ إِذَا تَجَدُّ نَفْسِكَ فِي عُلُوِّ الْعِزَّةِ وَالْإِسْتِعْلَاءِ
 وَسُمُو الْعِظَمَةِ وَالْإِسْتِغْنَاءِ كَذَلِكَ كَانَ الْأَمْرُ
 فِي أُمِّ الْبَيَانِ مِنْ قَلَمِ الرَّحْمَنِ مَسْطُورًا لِأَخِيرِ
 فِيمَا مَلَكَتَهُ الْيَوْمَ فَسَوْفَ يَمْلِكُهُ غَدًا غَيْرُكَ
 أَنْ اخْتَرْتُ لِنَفْسِكَ مَا اخْتَارَهُ اللَّهُ لِأَصْفِيَائِهِ

إِنَّهُ يُعْطِيكَ فِي مَلَكُوتِهِ مُلْكًا كَبِيرًا نَسْأَلُ اللَّهَ

بِأَن يُؤَيِّدَ حَضْرَتَكَ عَلَى إِصْغَاءِ الْكَلِمَةِ الَّتِي

مِنْهَا اسْتَضَاءَ الْعَالَمُ وَيَحْفَظَكَ عَنِ الذِّهْنِ

كَأَنَّا عَنْ شَطْرِ الْقُرْبِ بَعِيدًا

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ يَا إِلَهِي كَرُمٍ مِنْ رُؤْيِي نَفْسِي

عَلَى الْقَنَاءِ فِي سَبِيلِكَ وَكَرُمٍ مِنْ صُدُورِ

اسْتَقْبَلَتِ السَّهَامَ فِي رِضَائِكَ وَكَرُمٍ مِنْ قُلُوبِ

تَشَبَّهَتْ لِرِيفَاعِ كَلِمَتِكَ وَإِنْ تَشَارَا مَوْكَ وَ

كَرُمٍ مِنْ عِيُونٍ تَذَرَفَتْ فِي حُبِّكَ اسْأَلُكَ بِأَمَالِكِ

الْمَلُوكِ وَرَاحِمَ الْمَمْلُوكِ بِاسْمِكَ الْأَعْظَمِ
 الَّذِي جَعَلْتَهُ مَطْلَعَ أَسْمَائِكَ الْحُسْنَى وَمَظْهَرَ
 صِفَاتِكَ الْعُلْيَا بِأَنْ تَرْفَعَ السُّبُحَاتِ الَّتِي
 حَالَتْ بَيْنَكَ وَبَيْنَ خَلْقِكَ وَمَنْعَهُمْ عَنْ
 التَّوَجُّهِ إِلَى أُلُوفٍ وَحِيكَ ثُمَّ اجْتَذِبْهُمْ يَا إِلَهِي
 بِكَلِمَتِكَ الْعُلْيَا عَنْ شِمَالِ الْوَهْمِ وَالنِّسْيَانِ
 إِلَى يَمِينِ الْيَقِينِ وَالْعِرْفَانِ لِيَعْرِفُوا مَا أَرَدْتَ
 لَهُمْ بِجُودِكَ وَفَضْلِكَ وَيَتَوَجَّهُوا إِلَى مَظْهَرِ
 أَمْرِكَ وَمَطْلَعِ آيَاتِكَ يَا إِلَهِي أَنْتَ الْكَرِيمُ

ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ لَا تَمْنَعُ عِبَادَكَ عَنْ الْبَحْرِ
 الْأَعْظَمِ الَّذِي جَعَلْتَهُ حَامِلًا لِلْإِلَهِ عَلَىكَ وَ
 حِكْمَتِكَ وَلَا تَطْرُدْهُمْ عَنْ بَابِكَ الَّذِي فَتَحْتَهُ
 عَلَى مَنْ فِي سَمَائِكَ وَأَرْضِكَ أَيُّ رَبِّ لَا تَدْعُهُمْ
 بِأَنْفُسِهِمْ لِأَنَّهُمْ لَا يَعْرِفُونَ وَيَهْرُبُونَ عَمَّا
 هُوَ خَيْرٌ لَهُمْ مِمَّا خَلَقَ فِي أَرْضِكَ فَانْظُرْ إِلَيْهِمْ
 يَا إِلَهِي بِلِحَظَاتِ أَعْيُنِ الطَّافِكِ وَمَوَاهِبِكَ
 وَخَلِّصْهُمْ عَنِ النَّفْسِ وَالْهَوَى لِيَتَقَرَّبُوا إِلَيَّ
 أَفْقِكَ الْأَعْلَى وَيَجِدُوا حِلَاوَةَ ذِكْرِكَ وَلَذَّةَ

الْمَائِدَةُ الَّتِي نَزَلَتْ مِنْ سَمَاءٍ مَشِيتِكَ وَهَوَاءٍ
 فَضْلِكَ لَمْ يَزَلْ أَحَاطَ كَرَمُكَ الْمُمْكِنَاتِ وَ
 سَبَقَتْ رَحْمَتُكَ الْكَائِنَاتِ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ
 الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

سُبْحَانَكَ يَا إِلَهِي أَنْتَ تَعْلَمُ بِأَنَّ قَلْبِي ذَابَ
 فِي أَمْرِكَ وَيَغْلِي دَمِي فِي كُلِّ عُرْقِي مِنْ نَارِ حُبِّكَ
 وَكُلُّ قَطْرَةٍ مِنْهُ يُنَادِيكَ بِلِسَانِ الْحَالِ بِأَرْبَى
 الْمُتَعَالِ فَاسْفِكْنِي عَلَى الْأَرْضِ فِي سَبِيلِكَ
 لِيَنْبِتَ مِنْهَا مَا أَرَدْتَهُ فِي الْوَاحِدِ وَسَتَرْتَهُ

عَنْ أَنْظِرْ عِبَادَكَ إِلَّا الَّذِينَ شَرِبُوا كَثْرًا الْعِلْمِ
 مِنْ أَيَادِي فَضْلِكَ وَسَلَسَبِيلَ الْعِرْفَانِ مِنْ
 كَأْسِ عَطَائِكَ وَأَنْتَ تَعْلَمُ يَا إِلَهِي بِأَنِّي مَا أَرَدْتُ
 فِي أَمْرٍ إِلَّا أَمَرَكُ وَمَا قَصَدْتُ فِي ذِكْرٍ إِلَّا ذَكَرَكَ
 وَمَا تَحَرَّكَ قَلْبِي إِلَّا وَقَدْ أَرَدْتُ بِهِ رِضَائَكَ
 وَإِظْهَارَ مَا أَمَرْتَنِي بِهِ بِسُلْطَانِكَ تَرَانِي يَا إِلَهِي
 مُتَحَيِّرًا فِي أَرْضِكَ إِنْ أَذْكَرُ مَا أَمَرْتَنِي بِهِ
 يَعْتَرِضُ عَلَى خَلْقِكَ وَإِنْ أَتْرَكَ مَا أَمَرْتُ
 بِهِ مِنْ عِنْدِكَ أَكُونُ مُسْتَحِقًّا لِسَيِّئِ قَهْرِكَ

وَبَعِيدًا عَن رِّيَاضِ قُرْبِكَ لَا فَوْعَازَتِكَ أَقْبَلْتُ
إِلَى رِضَائِكَ وَأَعْرَضْتُ عَمَّا تَهْوَى بِهِ أَنْفُسُ
عِبَادِكَ وَقَبِلْتُ مَا عِنْدَكَ وَتَرَكْتُ مَا يَبْعِدُنِي
عَن مَّكَامٍ قُرْبِكَ وَمَعَارِجِ عِزِّكَ فَوْعَازَتِكَ
يُحِبُّكَ لَا أَجْزَعُ عَن شَيْءٍ وَفِي رِضَائِكَ لَا أَفْرَعُ
مِن بَلَايَا الْأَرْضِ كُلِّهَا لَيْسَ هَذَا إِلَّا بِحَوْلِكَ
وَقُوَّتِكَ وَفَضْلِكَ وَعِنَايَتِكَ مِنْ غَيْرِ اسْتِحْقَاقٍ
بِذَلِكَ فَيَا إِلَهِي هَذَا كِتَابٌ أُرِيدُ أَنْ أُرْسِلَهُ
إِلَى السُّلْطَانِ وَأَنْتَ تَعْلَمُ بِأَنِّي مَا أَرَدْتُ مِنْهُ

الْإِظْهَورَ عَدْلِهِ لِخَلْقِكَ وَبُرُوزَ الْطَافِهِ لِأَهْلِ
 مَمْلَكَتِكَ وَإِنِّي لِنَفْسِي مَا أَرَدْتُ إِلَّا مَا أَرَدْتَهُ
 وَلَا أُرِيدُ بِحَوْلِكَ إِلَّا مَا تُرِيدُ عُدِمَتْ كَيُونُهُ
 تُرِيدُ مِنْكَ دُونَكَ فَوَعِزَّتِكَ رِضَائُكَ مُتَّهِامِي
 وَمَشِيَّتُكَ غَايَةُ رَجَائِي فَارْحَمْ يَا إِلَهِي هَذَا الْفَقِيرَ
 الَّذِي تَسَبَّحَ بِذَيْلِ غَنَائِكَ وَهَذَا الدَّائِلَ
 الَّذِي يَدْعُوكَ بِأَتِكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْعَظِيمُ
 أَيَّدْ يَا إِلَهِي حَضْرَةَ السُّلْطَانِ عَلَى إِجْرَاءِ حُدُودِكَ
 بَيْنَ عِبَادِكَ وَإِظْهَارِ عَدْلِكَ بَيْنَ خَلْقِكَ لِيَحْكُمَ

عَلَى هَذِهِ الْفِئَةِ كَمَا يَحْكُمُ عَلَى مَا دُونَهُمْ إِنَّكَ
 أَنْتَ الْمُقْتَدِرُ الْعَبِيرُ الْحَكِيمُ.

حسب الأذن واجازة سلطان زمان این عبد
 از مقر سربو سلطانی بعراق عرب توجه نمود و
 دوازده سنه در آن ارض ساکن و در مدت توقف
 شرح احوال در پیشگاه سلطانی معروض نشد
 و همچنین بدول خارجه اظهاری نرفت متوکلاً
 علی الله در آن ارض ساکن تا آنکه یکی از مأمورین
 وارد عراق شد و بعد از ورود در صدر اذیت

جمعی فقراء افتاد هر روز با غوای بعضی از علما

ظاهره و غیره متعرض این عباد بوده مع آنکه ابدًا

خلاف دولت و ملت و مغایر اصول و آداب اهل

مملکت از این عباد ظاهر نشده و این عبد ^{حظه} بملا

آنکه مبادا از افعال معتدین امری منافی رأی جهان

آرای سلطانی احداث شود لذا اجمالی بیاب و وزارت

خارجه میرزا سعید خان اظهار رفت تا در پیشگاه

حضور معروض دارد و بآنچه حکم سلطانی صدور

یابد معمول گردد مدتها گذشت و حکمی صدر نیافت

تا آنکه امر بمقامی رسید که بیم آن بود بغتة فساد
 برپا شود و خون جمعی ریخته گردد لا بدأ حفظاً
 لعباد الله معدودی بوالی عراق توجّه نمودند
 اگر بنظر عدل در آنچه واقع شده ملاحظه
 فرمایند بر مرآت قلب منیر روشن خواهد
 شد که آنچه واقع شده نظر بمصلحت بوده
 و چاره جز آن بر حسب ظاهر نه ذات شاهان
 شاهد و گواهند که در هر بلد که معدودی
 از این طائفه بوده اند نظر بتعدی بعضی از

حکام نارحوب وجدال مشتعل می شد
 ولکن این فانی بعد از ورود عراق کل را از
 فساد و نزاع منع نموده و گواه این عبد عمل
 اوست چه که کل مطلعند و شهادت میدهند
 که جمعیت این حزب در عراق اکثر از جمیع
 بلدان بوده معدلت احدی از حد خود تجاوز
 ننموده و بنفسی متعرض نشده قریب پانزده
 سنه میشود که کل ناظرأ الی الله و متوکلاً علیه
 ساکنند و آنچه برایشان وارد شد صبر نموده اند

و بحق گذاشته اند و بعد از ورود این عبد
 باین بلد که موسوم بادرنه است بعضی از اهل
 عراق و غیره از معنی نصرت که در کتب الهی
 نازل شده سؤال نموده اند اَجْوِبَةُ شَتَّى در
 جواب ارسال یکی از آن اجوبه در این ورقه
 عرض میشود تا در پیشگاه حضور واضح گردد
 که این عبد جز صلاح و اصلاح بامری ناظر
 نبوده و اگر بعضی از الطاف الهیه که من غیر
 استحقاق عنایت فرموده واضح و مکشوف نباشد

اینقدر معلوم میشود که بعنایت و اسعه و رحمت

سابقه قلب را از طراز عقل محروم نفرموده

صورت کلماتی که در معنی نصرت عرض شد

این است هو الله تعالی معلوم بوده که حق

جلّ ذکره مقدّس است از دنیا و آنچه در اوست

و مقصود از نصرت این نبوده که نفسی بنفسی

محاربه و یا مجادله نماید سلطان یفعل ما یشاء

ملکوت انشاء را از بر و مجربید ملک گذاشته

و ایشانند مظاهر قدرت الهیه علی قدر مراتبهم

اگر در ظلّ حقّ وارد شوند از حقّ محسوب و الا
 إِنَّ رَبَّكَ لَعَلِيمٌ وَخَبِيرٌ وَأَنْجِهَ حَقَّ جَلِّ ذِكْرِهِ
 از برای خور خواسته قلوب عباد را و است که
 کناؤ ذکر و محبت ربّانیّه و خزائن علم و حکمت
 الهیه اند لم یزل اراده سلطان لایزال این
 بوده که قلوب عباد را از اشارات دنیا و مافیها
 طاهر نماید تا قابل انوار تجلیات ملک اسماء
 و صفات شوند پس باید در مدینه قلب
 بیگانه راه نیابد تا دوست یگانه بمقرّ خور آید

یعنی تجلی اسماء و صفاتش نه ذاته تعالی چه که

آن سلطان بمثال لازال مقدس از صعود

و نزول بوده و خواهد بود پس نصرت الیوم

اعتراض بر احدی و مجار له با نفسی نبوده و نخواهد

بود بلکه محبوب آن است که مدائن قلوب

که در تصرف جنود نفس و هوای است بسیف

بیان و حکمت و تبیان مفتوح شود لذا هر

نفسی که اراده نصرت نماید باید اول بسیف

معانی و بیان مدینه قلب خود را تصرف نماید

و از ذکر ما سوی الله محفوظ دارد و بعد بمداش

قلوب توجه کند این است مقصود از نصرت

ابدأ فساد محبوب حق نبوده و نیست و آنچه

از قبل بعضی از جهال ارتکاب نموده اند

ابدأ مرضی نبوده إِنْ تَقْتُلُوا فِي رِضَا لِحَيْرٍ

لَكُمْ مِنْ أَنْ تَقْتُلُوا الْيَوْمَ بایدا حبای الهی

بشانی در مابین عباد ظاهر شوند که جمیع را

با فعال خود برضوان ذی الجلال هدایت

نمایند قسم بآفتاب افق تقدیس که ابدأ

دوستان حق ناظر بارض و اموال فانیه او
 نبوده و نخواهند بود حق لازال ناظر بقلوب
 عباد خود بوده و این هم نظر بعنایت کبریاست
 که شاید نفوس فانیه از شئون ترا بیه
 طاهر و مقدّس شوند و بمقامات باقیه
 وارد گردند و الا آن سلطان حقیقی بنفسه
 لنفسه مستغنی از کل بوده نه از حبّ ممکنات
 نفعی با و راجع و نه از بغضشان ضرری وارد
 کل از امکان ترا بیه ظاهر و با و راجع خواهند شد

وحقّ فرداً واحداً در مقرّ خود که مقدّس از
 مکان و زمان و ذکر و بیان و اشاره و وصف
 و تعریف و علوّ و دنوّ بوده مستقرّ و لا یعلمُ
 ذلک الاّ هو و من عنده علمُ الکتاب لا اله
 الاّ هو العزیز الوهاب انتهى. و لکن حسن
 اعمال منوط بآنکه ذات شاهانه بنفسه
 بنظر عدل و عنایت در آن نظر فرماید و بعضی
 بعضی من دون بینه و برهان کفایت نفرماید
 نسأل الله بان یؤید السّلطان علی ما اراد

وَمَا أَرَادَ يَنْبَغِي أَنْ يَكُونَ مُرَادَ الْعَالَمِينَ وَبَعْدَ

این عید را باستانبول احضار نمودند با جمعی

از فقراء وارد آن مدینه شدیم و بعد از ورود

ابتدا با احدی ملاقات نشد چه که مطلبی

نداشتیم و مقصودی نبود جز آنکه بیرهان

بر کل مبرهن گردد که این عبد خیال فساد

نداشته و ابتدا با اهل فساد معاشرت

فَوَالَّذِي أَنْطَقَ لِسَانَ كُلِّ شَيْءٍ بِثَنَاءٍ نَفْسِهِ

نظر بمراعات بعضی مراتب توجه بجتهی صعب

بوده و لکن لحفظ نفوس این امور واقع شده

إِنَّ رَبِّي يَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي وَإِنَّهُ عَلَى مَا أَقُولُ شَهِيدٌ

ملك عادل ظل الله است در ارض باید کُل در

سایه عدلش مأوی گیرند و در ظل فضلش

بیا ساینند این مقام تخصیص و تحدید نیست

که مخصوص ببعضی دون بعضی شود چه که

ظل از مظل حاکمی است حق جل ذکوه خود را

رب العالمین فرموده زیرا که کُل را تربیت

فرموده و میفرماید فَتَعَالَى فَضْلُهُ الَّذِي

سَبَقَ الْمُمْكِنَاتِ وَرَحْمَتُهُ الَّتِي سَبَقَتْ الْعَالَمِينَ

این بسی واضح است که صواب یا خطا علی زعم

القوم این طائفه اموری که بآن معروفند آن را

حق دانسته و اخذ کرده اند لذا از ما عِنْدَهُمْ

إِسْتِغَاءً لِمَا عِنْدَ اللَّهِ گذشته اند و همین گذشتن

از جان در سبیل محبت رحمن گواهیست صادق

و شاهدیست ناطق علی ما هُمْ يَدَّعُونَ آیا

مشاهده شده که عاقل من غیر دلیل و برهان

از جان بگذرد و اگر گفته شود این قوم مجنونند

این بسی بعید است چه که منحصر بیک نفس و دو نفس
 نبوده بلکه جمعی کثیر از هر قبیل از کوثر معارف
 الهی سرمست شده بمشهد فدا در ره دوست
 بجان و دل شتافته اند اگر این نفوس که لله
 از ما سوا گذشته اند و جان و مال در سبیلش
 ایثار نموده اند تکذیب شوند بکدام حجّت و
 برهان صدق قول دیگران علی ما هم علیه در
 محضر سلطان ثابت میشود مرحوم حاجی سید
 محمد اعلی الله مقامه و اغمسه فی لجة بحر

رَحْمَتِهِ وَغُفْرَانِهِ، بَا آنکه از اعلیٰ علمای عصر بودند

و اتقی و از هدا اهل زمان خود و جلالت قدرشان

بمرتبه بوده که السن برتیه کل بذکرو شنایش ناطق

و بزهده و ورعش موقن در غزای باروس بآنکه

خود فتوای جهاد فرمودند و از وطن معروف

بنصرت دین با علم مبین توجه نمودند معذک

ببطش یسیر از خیر کثیر گذشتند و مراجعت فرمودند

يَا لَيْتَ كُشِفَ الْغُطَاءُ وَظَهَرَ مَا سُرَّ عَنْ الْأَبْصَارِ

و این طایفه بیست سنه متجاوز است که در ایام

ولیاپی بسطوت غضب خاقانی معذب و از هبوب

عواصف قهر سلطانی هر یک بدیاری افتاده اند

چه مقدار از اطفال که بی پدرمانده اند و چه

مقدار از آباء که بی پسر گشته اند و چه مقدار

از امهات که از بیم و خوف جرأت آنکه بر اطفال

مقتول خوردنوحه نمایند نداشته اند و بسی از

عباد که در عشتی با کمال غنا و ثروت بوده اند

و در اشراق در نهایت فقر و زلت مشاهده شده اند

مَا مِنْ أَرْضٍ إِلَّا وَقَدْ صِغَتْ مِنْ دِمَائِهِمْ وَمَا

مِنْ هَوَاءٍ إِلَّا وَقَدْ ارْتَفَعَتْ إِلَيْهِ زَفَرَاتُهُمْ وَدَر

این سنین معدودات من غیر تعطیل از سحاب

قضا سهام بلا باریده و مع جمیع این قضایا و بلایا

نا رحت الهی در قلوبشان بشانی مشتعل که

اگر کل را قطعه قطعه نمایند از حبت محبوب عالمیان

نگذرند بلکه بجان مشتاق و آملند آنچه را در

سبیل الهی وارد شود . ای سلطان نسمات

رحمت رحمن این عباد را تقلیب فرموده و بطور

احدیه کشیده . گواه عاشق صادق در آستین باشد

ولکن بعضی از علمای ظاهره قلب انور ملیک زما
نسبت بِمُخْرِمَانِ حَرَمِ رَحْمَانِ و قاصدا از کعبه
عرفان مکتور نموده اند ای کاش رأی جهان
آرای پادشاهی بر آن قرار میگرفت که این عبد
با علمای عصر مجتمع میشد و در حضور حضرت
سلطان اتیان حجت و برهان می نمود این عبد
حاضر و از حق آمل که چنین مجلسی فراهم آید
تا حقیقت امر در ساحت حضرت سلطان واضح
و لائح گردد و بعد الْأَمْرُ بِدَيْكَ وَأَنَا حَاضِرٌ تَلْقَاءَ

سِرِّ سَلْطَنَتِكَ فَاحْكُمْ لِي أَوْ عَلَيَّ خُداوندِ جَمِن

در فوقان که حجت باقیه است مابین ملاکوان

میفرماید فَتَمَنُّوا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ تَمَنَّا

موت را برهان صدق فرموده و بر موآت ضمیر

منیر معلوم است که الیوم کدام حزینند که از جان

در سبیل معبود عالمیان گذشته اند و اگر کتب

استدلالیه این قوم در اثبات ما هم علیه بدما

مسفوکه فی سبیلہ تعالی مرقوم می شد هر اینه کتب

لا یحصى مابین بریه ظاهرو مشهور بود حال چگونه

این قوم را که قول و فعلشان مطابقت می‌توان

انکار نمود و نفوسی را که از یک ذره اعتبار در سبیل

مختار نگذاشته و نمیگذرند تصدیق نمود بعضی

از علماء که این بنده را تکفیر نموده اند ابدًا ملاقات

نموده اند و این عید را ندیده اند و از مقصود

مطلع نشده اند و معدلت قالوا ما ارادوا و

يَفْعَلُونَ مَا يُرِيدُونَ هر دعوی را برهان باید

محض قول و اسباب زهد ظاهر نبوده ترجمه

چند فقره از فقرات صحیفه مکنونه فاطمیه علیه السلام

علیها که مناسب این مقام است بلسان پارسی

عرض میشود تا بعضی از امور مستوره در پیشگاه

حضور مکشوف شور و مخاطب این بیانات در صحیفه

مذکوره که بکلمات مکنونه الیوم معروفست قومی

هستند که در ظاهر بعلم و تقوی معروفند و در

باطن مطیع نفس و هوئی . میفرماید ای بیوفایان

چرا در ظاهر دعوی شبانی کنید و در باطن زئب

اغنام من شده اید مثل شما مثل ستاره قبل

از صبح است که در ظاهر دژی و روشن است

و در باطن سبب اضلال و هلاکت کاروانهای
 مدینه و دیار من است و همچنین میفرماید ای
 بظاہر آراسته و بباطن کاسته مثل تو مثل آب
 تلخ صافی است که کمال لطافت و صفا از او در
 ظاهر مشاهده شود و چون بدست صراف زائقه
 احدیه افتد قطره‌ئی از آن را قبول نفرماید تجلی
 آفتاب در تراب و مرآت هردو موجود و لکن از
 فوق‌دان تا ارض فوق‌دان بلکه فوق‌بی‌منتهی
 در میان و همچنین میفرماید ای پسر دنیا

بسا سحرگاهان تجلی عنایت من از مشوق لامکان
 بمکان تو آمد و تورا در بستر راحت بغیر مشغول دید
 و چون برق روحانی بمقرعز نورانی رجوع نمود و در
 مکان قرب نورد جنود قدس اظهارنداشتم و خجالت
 نورا نپسندیدم و همچنین میفرماید ای مدعی
 دوستی من در سحرگاهان نسیم عنایت من بر تو
 مرور نمود و تورا بر فراش غفلت خفته یافت و بر
 حال تو گریست و بازگشت انتهی . لذا در پیشگاه
 عدل سلطانی نباید بقول مدعی اکتفا رود و در

فوقان که فارق بین حق و باطل است میفرماید

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ فَتَبَيَّنُوا

أَن تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهَالَةٍ فَتُصْحَبُوا عَلَىٰ مَا فَعَلْتُمْ

نَادِمِينَ ودر حدیث شریف وارد لا تُصَدِّقُوا

النَّمَامَ بر بعضی از علماء امر مشتبه شده و این

عبداللہ اندیده اند و آن نفوس که ملاقات نموده اند

شهادت میدهند که این عبد بغیر ما حکم الله فی

الکتاب تکلم نموده و باین آیه مبارکه را کقولنا

هَلْ تَقْمُونَ مِنَّا إِلَّا أَن آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا

وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلُ اِی پادشاه زمان چشمهای

این آوارگان بشطر رحمت رحمن متوجه و ناظر

والبتّه این بلا یارا رحمت کبری از پی و این شدید

عظمی را رخاء عظیم از عقب و لکن امید چنانست

که حضرت سلطان بنفسه در امور توجه فرماید

که سبب رجای قلوب گردد و این خیر محض است

که عرض شد وَكَفَى بِاللّٰهِ شَهِيدًا سُبْحَانَكَ

اَللّٰهُمَّ يَا اِلٰهِيْ اَشْهَدُ بِاَنَّ قَلْبَ السُّلْطٰنِ قَدْ

كَانَ بَيْنَ اَصْبَعِيْ قُدْرَتِكَ لَوْ تُرِيدُ قَلْبَهُ يَا اِلٰهِيْ

إِلَى شَطْرِ الرَّحْمَةِ وَالْإِحْسَانِ وَإِنَّكَ أَنْتَ الْمُتَعَالَى
 الْمُقْتَدِرُ الْمُنَانُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْغَوِيُّ الْمُسْتَعَانُ
 در شرایط علما میفرماید وَاَمَّا مَنْ كَانَ مِنَ الْفُقَهَاءِ
 صَائِنًا لِنَفْسِهِ حَافِظًا لِدِينِهِ مُخَالِفًا لِهَوَاهُ مُطِيعًا
 لِأَمْرِ مَوْلَاهُ فَلِلْعَوَامِ أَنْ يُقَلِّدُوهُ إِلَى آخِرِ وَاقِعِ
 پادشاه زمان باین بیان که از لسان منطوقی
 رحمن جاری شده ناظر شوند ملاحظه میفرمایند
 که متصفین باین صفات وارده در حدیث شریف
 اقل از کبریت احمرند لذا هر نفسی که مدعی علم است

قولش مسموع نبوده و نیست و همچنین در ذکر فقها
 آخر الزمان میفرماید فَقَهَاءُ ذَلِكَ الزَّمَانِ
 أَشَرُّ فَقَهَاءٍ تَحْتَ ظِلِّ السَّمَاءِ مِنْهُمْ خَرَجَتِ الْفِتْنَةُ
 وَإِلَيْهِمْ تَعُودُ و همچنین میفرماید إِذَا ظَهَرَتْ
 رَايَةُ الْحَقِّ لَعَنَهَا أَهْلُ الشَّرْقِ وَالْغَرْبِ و اگر
 این احادیث را نفسی تکذیب نماید ثبوت آن
 بر این عبد است چون مقصود اختصار است
 لذا تفصیل رواة عرض نشد علمائی که فی الحقیقه
 از کاس انقطاع آشامیده اند ابداً متعرض این عبد

نشده اند چنانچه مرحوم شیخ مرتضیٰ اعلیٰ الله

مقامه و اسکنه فی ظل قباب عنایت در ایام

توقف در عراق اظهار محبت میفرمودند و بفرموده

ما اذن الله در این امور تکلم نمودند نسأل الله

ان یوفق کل علی ما یحب و یرضی حال جمیع

نفوس از جمیع امور چشم پوشیده اند و بازیت

این طائفه متوجهند چنانچه اگر از بعضی که بعد

از فضل باری در ظل رحمت سلطانی آرمیده اند و

بنعمت غیر متناهیة متعینند سؤال شود که در جزای

نعمت سلطانی چه خدمت اظهار نموده اید

بحسن تدبیر مملکتی بر ممالک افرویدید و یا بامری

که سبب آسایش رعیت و آبادی مملکت و ابقای

ذکر خیر دولت شود توجه نموده اید جوابی ندارند

جز آنکه جمعی را صدق و یا کذب با سم بابی در حضور

سلطان معروض دارند و بعد بقتل و تاج

مشغول شوند چنانچه در تبریز و منصوریه مصر

بعضی را فروختند و زخارف کثیره اخذ نمودند

و ابدادر پیشگاه حضور سلطان عرض نشده

کل این امور نظر بآن واقع شده که این فقرا را
 بی معین یافته اند از امور خطیره گذشته اند و
 باین فقرا پرداخته اند طوائف متعدده و ملل
 مختلفه در ظل سلطان مسترچیند یک طائفه
 هم این قوم باشند بلکه باید علوهت و سموفطرت
 ملازمان سلطانی بشانی مشاهده شود که در
 تدبیر آن باشند که جمیع ادیان در سایه سلطان
 در آیند و ما بین کل بعدل حکم رانند اجرای
 حدود الله محض عدلست و کل بآن راضی

بلکه حدود الهیه سبب و علت حفظ برتیه بوده

و خواهد بود بقوله تعالى وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ

حَيَاةٌ يَا أُولِيَ الْأَلْبَابِ از عدل حضرت سلطان

بعید است که بخطای نفسی جمعی از نفوس مورد

سیا ط غضب شوند حق جلّ ذکره میفرماید

لَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى و این بسی معلوم که

در هر طائفه عالم و جاهل عاقل و غافل فاسق

و متقی بوده و خواهد بود و ارتکاب امور شنیعه

از عاقل بعید است چه که عاقل یا طالب نیاست

ویا تارك آن اگر تارك است البته بغير حق توجّه نماید
 و از این گذشته خشية الله او را از ارتکاب فعل
 منهيّه مذمومه منع نماید و اگر طالب دنیا است
 اموری که سبب و علت اعراض عباد و وحشت
 من فی البلاد شود البته ارتکاب ننماید بلکه
 با عملی که سبب اقبال ناس است عامل شود
 پس مبرهن شد که اعمال مردوده از انفس جا^{هله}
 بوده و خواهد بود نَسْأَلُ اللّٰهَ اِنْ يَحْفَظَ عِبَادَهُ
 عَنِ التَّوَجُّهِ اِلٰی غَيْرِهِ وَيُقَرِّبَهُمْ اِلَيْهِ اِنَّهُ عَلٰی كُلِّ

شَيْءٌ قَدِيرٌ سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ يَا إِلَهِي سَمِعَ حَبِيبِي
 وَتَرَى حَالِي وَضُرِّي وَابْتِلَائِي وَتَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي
 إِنْ كَانَ نِدَائِي خَالِصًا لَوَجْهِكَ فَاجْذِبْ بِهِ
 قُلُوبَ بَرِيَّتِكَ إِلَى أَفْقِ سَمَاءِ عِزِّكَ وَقَلْبَ
 السُّلْطَانِ إِلَى يَمِينِ عَرْشِ سَمِيعِ الْوَحْنِ ثُمَّ
 أَرْزُقْهُ يَا إِلَهِي لِنِعْمَةِ الَّتِي نُزِلَتْ مِنْ سَمَاءِ كَرَمِكَ
 وَسَحَابِ رَحْمَتِكَ لِيَنْقَطِعَ عَمَّا عِنْدَهُ وَيَتَوَجَّهَ
 إِلَى شَطْرِ الطَّافِكِ أَيْ رَبِّ أَيْدِهِ عَلَى نَصْرِهِ
 أَمْرِكَ وَإِعْلَاءِ كَلِمَتِكَ بَيْنَ خَلْقِكَ ثُمَّ أَنْصُرْهُ

بِجُنُودِ الْغُفِّ وَالشَّهَادَةِ لِيُسَخِّرَ الْمَدَائِنَ بِاسْمِكَ
 وَتُحْكَمَ عَلَى مَنْ عَلَى الْأَرْضِ كُلِّهَا بِقُدْرَتِكَ وَسُلْطَانِكَ
 يَا مَنْ بِيَدِكَ مَلَكُوتُ الْإِبْجَادِ وَإِنَّكَ أَنْتَ الْحَكِيمُ
 فِي الْمَبْدَأِ وَالْمَعَادِ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْمُقْتَدِرُ الْغَرِيزُ
 الْحَكِيمُ بِشَأْنِ أُمُورِ دَرْيَشْكَاهِ حُضُورِ سُلْطَانِي
 مُشْتَبِهَ نَمُودِهْ، اَنْدَكِهْ اِگْرا زِ نَفْسِي اِز اَيْنِ طَايِفِه
 عَمَلِ قَبِيحِي صَادِرِ شُودِ آن رَا اِز مَذْهَبِ اَيْنِ عِبَادِ
 مِشْمُورِنْدِ قَوْلِ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ اَيْنِ عِبْدِ ارْتِكَابِ
 مَكَارِهْ رَا جَا نِرِنْدِ اَنْسْتِه تَا چِه رَسْدِ بِآخِرِهْ صَرِيحًا

در کتب الهی نهی آن نازل شده حق ناس را از شرب

خمر نهی فرموده و حرمت آن در کتاب الهی نازل

و ثبت شده و علمای عصر کثر الله امثالهم طراً

ناس را از این عمل شنیع نهی نموده اند معذک

بعضی مرتکبند حال جزای این عمل بنفوس غافله

راجع و آن مظاهر عز تقدیس مقدس و مبترا

يَشْهَدُ بِتَقْدِيسِهِمْ كُلُّ الْوُجُودِ مِنَ الْغَيْبِ وَ

الشُّهُورِ بلى این عباد حق را یفعل ما یشاء و بحکم

ما یرید میدانند و ظهورات مظاهر احدیه را

در عوالم ملکیت محال ندانسته اند و اگر نفسی محال

داند چه فوق است مابین او و قومی که یدالله را

مغلول دانسته اند و اگر حق جل ذکره را مختار

دانند باید هر امری که از مصدر حکم آن سلطان

قدم ظاهر شود کل قبول نمایند لا مفرّ ولا مَهْرَبَ

لِأَحَدٍ إِلَّا إِلَى اللَّهِ لَا غَاثِمَ وَلَا مُلْجَأَ إِلَّا إِلَيْهِ

و امری که لازم است اتیان دلیل و برهان مدعی

عَلَى مَا يَقُولُ وَيَدَّعِي دیگر اعراض ناس از عالم

و جاهل منوط نبوده و نخواهد بود انبیاء که لئالی

بجراح دیتہ و مہابط وحی الہیہ اند محل اعراض

واعتراض ناس واقع شدہ اند چنانچہ میفرماید

وَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍ بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُذُوهُ وَجَادِلُوا

بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ وَهُمْ جُنِينَ مِيفَرْمَا

مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ

در ظهور خاتم انبیاء و سلطان اصفیاء روح العالمین

فداء ملاحظہ فرمائید کہ بعد از اشراق شمس

حقیقت از افق حجاز چہ مقدار ظلم از اہل

ضلال بر آن مظهر عزّی الجلال وارد شدہ

بشأنی عباد غافل بودند که اذیت آن حضرت را
 از اعظم اعمال و سبب وصول بحق متعال میداشتند
 چه که علمای آن عصر در سنین اولیه از یهود
 و نصاری از آن شمس افق اعلی اعراض نمودند
 و باعراض آن نفوس جمیع ناس از وضع و شریف
 بر اطفای نور آن نیز افق معانی کمر بستند و سامی
 کل در کتب مذکور است از جمله وهب بن راهب
 و کعب بن اشرف و عبداللہ ابی و امثال آن نفوس
 تا آنکه امر بمقامی رسید که در سفک دم اطہر آن

حضرت مجلس شوری ترتیب دادند چنانچه حق

جل ذکره خبر فرموده. وَإِذْ يَمْكُرُ بِكَ الَّذِينَ

كَفَرُوا إِلَيْهِ لِيُثْبِتُوكَ أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ يُخْرِجُوكَ وَيَمْكُرُونَ

وَيَمْكُرُ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ وَمِنْهُمْ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ

وَإِنْ كَانَ كِبَرُ عَلَيْكَ إِعْرَاضُهُمْ فَإِنْ أُسْطِطِعْتَ

أَنْ تَبْتَغِيَ نَفَقًا فِي الْأَرْضِ أَوْ سَلْمًا فِي السَّمَاءِ فَأَبَىٰ

بِأَيِّهِ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَمَعَهُمْ عَلَى الْهُدَىٰ فَلَا تَكُونَنَّ

مِنَ الْجَاهِلِينَ تَالله از مضمون این دو آیه

مبارکه قلوب مقربین در احتراق است و امثال

این امور وارده محققه از نظر محو شده و ابداً تفکر

نموده و نمی نمایند که سبب اعراض عباد در احیاء

ظهور مطالع انوار الهیه چه بوده و همچنین

قبل از خاتم انبیاء در عیسی بن مریم ملاحظه فرمائید

بعد از ظهور آن مظهر رحمن جمیع علماء آن ساجد

ایمان را بکفر و طغیان نسبت داده اند تا بالاخره

باجازه حناس که اعظم علمای آن عصر بود و

همچنین قیافه اقصی القضاة بود بر آن حضرت

وارد آوردند آنچه را که قلم از ذکرش خجل و عاجز است

ضَاقَتْ عَلَيْهِ الْأَرْضُ بِوُسْعِهَا إِلَى أَنْ عَرَجَهُ اللَّهُ
 إِلَى السَّمَاءِ ۖ وَكَرْتَفَصِيلَ جَمِيعِ أَنْبِيَاءِ عَرَضَ شُور
 بِيَمِ أَنْسَتْ كَهْ كَسَالَتْ عَارِضَ كُورْدٍ وَمُخْصُوصَ عَلَمِ
 تَوْرَةِ بَرِآنْدَكِهْ بَعْدَازِ مُوسَى نَبِيِّ مُسْتَقْلَ صَاحِبِ
 شَرِيعَتِ مَخْوَاهِدْ آمِدْ نَفْسِي از اَوْلَادِ دَاوُدِ ظَاهِرِ
 خَوَاهِدْ شُدْ وَاوِ مَرْوُجِ شَرِيعَتِ تَوْرَةِ خَوَاهِدْ بُورِ
 تَا بَا عَانَتِ اَوْ حَكَمِ تَوْرَةِ مَا بَيْنِ اَهْلِ شَرْقِ وَغَرْبِ
 جَارِي وَنَا فِذْ كُورْدِ وَهَمْچَنِینِ اَهْلِ اِنْجِيلِ مَحَالِ
 دَانِسْتِهْ اَنْدَكِهْ بَعْدَازِ عِیْسَى بِنِ مَرْیَمِ ۲ صَاحِبِ اَمْرِ

جدید از مشرق مشیت الهی شراق نماید و استدلال

باین آیه شده اند که در انجیل است إِنَّ السَّمَاءَ

وَالْأَرْضَ تَزُولَانِ وَلَكِنْ كَلَامُ ابْنِ الْإِنْسَانِ لَنْ

يَزُولَ أَبَدًا و بر آنند که آنچه عیسی بن مریم ؑ

فرموده و امر نموده تغییر نیابد در یک مقام از انجیل

میفرماید إِنِّي زَاهِبٌ وَآتِي و در انجیل یوحنا

هم بشارت داده بروح تسلی دهند که بعد از

من میآید و در انجیل لوقا هم بعضی علامات

مذکور است و لکن چون بعضی از علمای آن ملت

هر بیانی را تفسیری بهوای خود نمودند لذا از

مقصود محتجب ماندند فَيَا لَيْتَ أَزِنْتَ لِي

يَا سُلْطَانُ لِنُرْسِلَ إِلَى حَضْرَتِكَ مَا تَقَرَّبُ بِهِ

الْعُيُونُ وَتَطْمَئِنُّ بِهِ النُّفُوسُ وَيُوقِنُ كُلُّ مَنْصُفٍ

بِأَنَّ عِنْدَهُ عِلْمَ الْكِتَابِ و بعضی از ناس چون

از جواب خصم عاجزند بحیل تحریف کتب متمسکند

و حال آنکه ذکر تحریف در مواضع مخصوصه بوده

لَوْلَا إِعْرَاضُ الْجُهْلَاءِ وَإِعْمَاضُ الْعُلَمَاءِ لَقُلْتُ

مَقَالًا تَفْرَحُ بِهِ الْقُلُوبُ وَتَطِيرُ إِلَى الْهَوَاءِ الَّذِي

يَسْمَعُ مِنْ هَزِيرِ أَرْيَاحِهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَلَكِنْ

الْآنَ لِعَدَمِ اقْتِضَاءِ الزَّمَانِ مُنِعَتِ اللِّسَانُ

عَنِ الْبَيَانِ وَخُتِمَ إِنْاءُ التَّبْيَانِ إِلَى أَنْ يَفْتَحَ اللَّهُ

بِقُدْرَتِهِ إِنَّهُ لَهْوُ الْمُقْتَدِرِ الْقَدِيرُ سُبْحَانَكَ

اللَّهُمَّ يَا إِلَهِي أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الذِّبْنِيِّ بِهِ سَحَرْتَ

مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ بِأَنْ تَحْفَظَ سِرَاجَ

أَمْرِكَ بِزُجَاجَةٍ قُدْرَتِكَ وَالطَّافِكِ لِثَلَاثَةِ

عَلَيْهِ أَرْيَاحُ الْإِنْكَارِ مِنْ شَطْرِ الَّذِينَ غَفَلُوا

مِنْ أَسْرَارِ اسْمِكَ الْمُخْتَارِ ثُمَّ زِدْ نُورَهُ بِدُهْنِ

حِكْمَتِكَ إِنَّكَ أَنْتَ الْمُقْتَدِرُ عَلَى مَنْ فِي أَرْضِكَ
 وَسَمَائِكَ أَيُّ رَبِّ أَسْأَلُكَ بِالْكَلِمَةِ الْعُلْيَا
 الَّتِي بِهَا فَرَعَ مَنْ فِي الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ الْإِمْنُ
 تَمَسَّكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى إِنْ لَا تَدْعُنِي بَيْنَ
 خَلْقِكَ فَأَرْفَعُنِي إِلَيْكَ وَأَدْخِلْنِي فِي ظِلَالِ
 رَحْمَتِكَ وَأَشْرِبْنِي زُلَّالَ خَمْرِ عِنَايَتِكَ لِأَسْكُنَ
 فِي خِبَاءِ مَجْدِكَ وَقِبَابِ الطَّافِكَ إِنَّكَ أَنْتَ
 الْمُقْتَدِرُ عَلَى مَا تَشَاءُ وَإِنَّكَ أَنْتَ الْمُهِيمُنُ الْقَيُّومُ
 يَا سُلْطَانُ قَدْ خَبْتُ مَصَائِجَ الْإِنْصَافِ وَاشْتَعَلَتْ

نَارُ الْأَعْتَسَافِ فِي كُلِّ الْأَطْرَافِ إِلَى أَنْ جَعَلُوا

أَهْلِي أُسَارَى مِنَ الزُّورَاءِ إِلَى الْمَوْصِلِ الْحَدْبَاءِ

لَيْسَ هَذَا أَوَّلُ حُرْمَةٍ هُتِكَتْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

يَتَّبَعِي لِكُلِّ نَفْسٍ أَنْ يَنْظُرَ وَيَذْكُرَ فِيمَا وَرَدَ عَلَى

الرَّسُولِ إِذْ جَعَلَهُمُ الْقَوْمُ أُسَارَى وَأَدْخَلُوهُمْ

فِي دِمَشْقِ الْفَيْحَاءِ وَكَانَ بَيْنَهُمْ سَيِّدُ السَّاجِدِينَ

وَسَنَدُ الْمُقَرَّبِينَ وَكَعْبَةُ الْمُشْتَاقِينَ رُوحُ

مَا سِوَاهُ فِدَاءُ قَبِيلَ لَهُمْ أَنْتُمْ الْخَوَارِجُ قَالَ

لَا وَاللَّهِ نَحْنُ عِبَادُ أَمْنَابِ اللَّهِ وَأَيَاتِهِ وَبِنَا أَفَرَّ

ثَغُرَ الْإِيمَانِ وَلَا حَتَّ آيَةُ الْوَحْمَنِ وَيَذْكُرُ نَاسًا

الْبَطْحَاءُ وَمَا طَبَّتِ الظُّلُمَةُ الَّتِي خَالَتْ بَيْنَ الْأَرْضِ

وَالسَّمَاءِ قِيلَ أَحْرَمْتُمْ مَا أَحَلَّهُ اللَّهُ أَوْ حَلَلْتُمْ

مَا حَرَّمَهُ اللَّهُ قَالَ نَحْنُ أَوَّلُ مَنْ أَتَبَعَ أَوْ أَمَرَ اللَّهَ

وَنَحْنُ أَصْلُ الْأَمْرِ وَمَبْدَأُهُ وَأَوَّلُ كُلِّ خَيْرٍ وَ

مُنْتَهَاهُ نَحْنُ آيَةُ الْقَدَمِ وَذِكْرُهُ بَيْنَ الْأُمَمِ قِيلَ

أَتْرَكْتُمُ الْقُرْآنَ قَالَ فِينَا أَنْزَلَهُ الْوَحْمَنُ وَنَحْنُ نَسَائِمُ

السُّبْحَانِ بَيْنَ الْأَكْوَانِ وَنَحْنُ الشَّوَارِعُ الَّتِي

انْشَعَبَتْ مِنَ الْبَحْرِ الْأَعْظَمِ الَّذِي أَحْيَى اللَّهُ بِهِ

الْأَرْضَ وَيُحْيِيهَا بِهِ بَعْدَ مَوْتِهَا وَمِنَّا انْتَشَرَتْ
 آيَاتُهُ وَظَهَرَتْ بَيِّنَاتُهُ وَبَرَزَتْ أَثَارُهُ وَعِندَنَا
 مَعَانِيهِ وَأَسْرَارُهُ قِيلَ لِأَيِّ جُورٍ مُلِيتُمْ قَالُوا لِحُبِّ
 اللَّهِ وَإِنْ قُطِّعْنَا عَمَّا سِوَاهُ إِنَّا مَا ذَكَرْنَا عِبَارَتَهُ
 عَلَيْهِ السَّلَامُ بَلْ رَشَحْنَا رَشْحًا مِنْ الْجَرِّ الْحَيَوَانِ
 الَّذِي كَانَ مُودِعًا فِي كَلِمَاتِهِ لِيَحْيِي بِهِ الْمُقْبِلُونَ
 وَيَطْلِعُوا بِمَاءٍ وَرَدَّ عَلَى أُمْنَاءِ اللَّهِ مِنْ قَوْمٍ سَوَاءٍ
 أَخْسَرِينَ وَنَزَى الْيَوْمَ يَعْتَرِضُونَ الْقَوْمَ عَلَى
 الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ قَبْلُ وَهُمْ يَظْلِمُونَ أَشَدَّ

مِمَّا ظَلَمُوا وَلَا يَعْرِفُونَ تَاللَّهِ إِنِّي مَا أَرَدْتُ الْفَسَادَ

بَلْ تَطْهِّرُ الْعِبَادَ عَنْ كُلِّ مَا مَنَعَهُمْ عَنِ التَّقَرُّبِ

إِلَى اللَّهِ مَا لَكَ يَوْمَ النَّارِ كُنْتُ نَائِثًا عَلَى مَصْجَعِي

مَوْتٍ عَلَى نَفْثَاتِ رَبِّي الْوَحْمَنُ وَأَيَّقَنْطَنِي مِنَ

النَّوْمِ وَأَمْرِي بِالنِّدَاءِ بَيْنَ الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ مَا كَانَتْ

هَذَا مِنْ عِنْدِي بَلْ مِنْ عِنْدِهِ وَيَشْهَدُ بِذَلِكَ

سُكَّانُ جَبَرُوتِهِ وَمَلَكَوتِهِ وَأَهْلُ مَدَائِنِ عِزِّهِ

فَوَنَفْسِهِ الْحَقِّ لَا أَجْزَعُ مِنَ الْبَلَايَا فِي سَبِيلِهِ

وَلَا عَنِ الرِّزَايَا فِي حُبِّهِ وَرِضَائِهِ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ

الْبَلَاءُ غَارِيَةٌ لِهَذِهِ الدَّسَكَةُ الْخَضِرُ لَوْ زُبَالَةٌ
 لِيُصْبِحَ الذَّبِي بِهِ أَشْرَقَتْ الْأَرْضُ وَالسَّمَاءُ
 هَلْ يَبْقَى لِأَحَدٍ مَا عِنْدَهُ مِنْ ثَرَوَتِهِ أَوْ يُغْنِيهِ
 غَدًا عَنْ مَالِكٍ نَاصِيَتِهِ لَوْ يَنْظُرُ أَحَدٌ فِي الَّذِينَ
 نَامُوا تَحْتَ الرِّضَامِ وَجَاوَرُوا الرِّغَامَ هَلْ يَقْدِرُ
 أَنْ يُمَيِّزَ مِمَّ جَمَاعِمِ الْمَالِكِ عَنْ بَرَاكِمِ الْمَلُوكِ
 لَا فَوْمَالِكِ الْمَلُوكِ وَهَلْ يَعْرِفُ الْوَلَاةَ مِنْ
 الرُّمَاءِ وَهَلْ يُمَيِّزُ أُولَى الثَّرْوَةِ وَالْفَنَاءِ مِنَ الذَّبِي
 كَانَ بِلَا حِدَاءٍ وَوِطَاءٍ تَاللهِ قَدُ رَفَعَ الْفَرْقَ الْإِلَيْنِ

قَضَى الْحَقَّ وَقَضَى بِالْحَقِّ أَيْنَ الْعُلَمَاءُ وَالْفُضَلَاءُ

وَالْأُمَرَاءُ أَيْنَ رِقَّةُ أَنْظَارِهِمْ وَحِدَّةُ أَبْصَارِهِمْ

وَرِقَّةُ أَفْكَارِهِمْ وَسَلَامَةُ أَذْكَارِهِمْ وَأَيْنَ خَوَائِثُهُمْ

الْمَسْتُورَةُ وَزَخَارِفُهُمُ الْمَشْهُودَةُ وَسُرُورُهُمُ الْمَوْضُوعَةُ

وَفُرُشُهُمُ الْمَوْضُوعَةُ هَيْهَاتَ قَدْ صَارَ الْكُلُّ

بُورًا وَجَعَلَهُمْ قَضَاءُ اللَّهِ هَبَاءً مَشُورًا قَدْ نِيلَ

مَا كُنَزُوا وَتَشَتَّ مَا جَمَعُوا وَتَبَدَّرَ مَا كَتَمُوا

أَصْبَحُوا الْأَيُّرَى إِلَّا مَا كَانَتْهُمْ الْخَالِيَةُ وَسَقُوفُهُمْ

الْخَاوِيَةُ وَجَدُّوهُمْ الْمُنْقَعِرَةُ وَقَسْبُهُمُ الْبَالِيَةُ

إِنَّ الْبَصِيرَ لَا يَشْغِلُهُ أَمَالٌ عَنِ النَّظَرِ إِلَى الْمَالِ
 وَالْخَبِيرَ لَا تُغْنِيهِ الْأَمْوَالُ عَنِ التَّوَجُّهِ إِلَى
 الْغَنِيِّ الْمُتَعَالِ أَيْنَ مَنْ حَكَمَ عَلَى مَا طَلَعَتِ الشَّمْسُ
 عَلَيْهَا وَأَسْرَفَ وَاسْتَطَرَفَ فِي الدُّنْيَا وَمَا خُلِقَ
 فِيهَا أَيْنَ صَاحِبُ الْكَبِيَّةِ السَّمَرَاءِ وَالرَّأْيَةِ
 الصَّفَرَاءِ أَيْنَ مَنْ حَكَمَ فِي الزُّورَاءِ وَأَيْنَ مَنْ
 ظَلَمَ فِي الْفَيْحَاءِ وَأَيْنَ الَّذِينَ ارْتَعَدَ الْكَنُوزُ
 مِنْ كَرَمِهِمْ وَقُبِضَ الْبَحْرُ عِنْدَ بَسْطِ أَكْفِهِمْ
 وَهَمِهِمْ وَأَيْنَ مَنْ طَالَ زِرَاعُهُ فِي الْعِصْيَانِ

وَمَا لَ ذَرْعُهُ عَنِ الرَّحْمَنِ أَيْنَ الَّذِي كَانَ أَنْ
يَجْتَبِيَ اللِّذَاتِ وَيَجْتَنِيَ أَثَارَ الشَّهَوَاتِ أَيْنَ
رَبَاتُ الْكَمَالِ وَذَوَاتُ الْجَمَالِ أَيْنَ اغْصَانُهُمُ
الْمُتَمَائِلَةُ وَأَفْنَانُهُمُ الْمُتَطَاوِلَةُ وَقُصُورُهُمُ
الْعَالِيَةُ وَبَسَاتِينُهُمُ الْمَعْرُوشَةُ وَأَيْنَ رِقَّةُ أَرْبَمِهَا
وَرِقَّةُ نَسِيمِهَا وَخَيْرُ مَا فِيهَا وَهَزِينُ أَرْجَاحِهَا
وَهَدِيرُ وَرَقَاتِهَا وَحَفِيفُ أَشْجَارِهَا وَأَيْنَ
سُحُورُهُمُ الْمُفْتَرَّةُ وَثُغُورُهُمُ الْمُبْتَسِمَةُ فَوَاهَا
لَهُمْ قَدْ هَبَطُوا الْحَضِيضَ وَجَاوَرُوا الْقَضِيضَ

لَا يَسْمَعُ الْيَوْمَ مِنْهُمْ ذِكْرٌ وَلَا رِكْزٌ وَلَا يَعْرِفُ
مِنْهُمْ أَمْرٌ وَلَا رَمُزٌ أَيْمَارُونَ الْقَوْمُ وَهُمْ يَشْهَدُونَ
أَيُنْكِرُونَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ لَمْ أَدْرِ بِأَيِّ وَادٍ يَهْمُونَ
أَمَا يَرَوْنَ يَذْهَبُونَ وَلَا يَرْجِعُونَ إِلَى مَتَى
يُغَيِّرُونَ وَيُخَيِّدُونَ يَهْطُونَ وَيَصْعَدُونَ
رَا لَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ
طُوبَى لِمَنْ قَالَ أَوْ يَقُولُ بَلَىٰ يَا رَبِّ إِنَّ وَحَانَ
وَيَنْقَطِعُ عَمَّا كَانَ إِلَىٰ مَالِكٍ الْأَكْوَانِ وَمَلِكِ
الْأَمْكَانِ هِيَ هَات لَا يَحْصَدُ إِلَّا مَا زُرِعَ وَلَا

يُؤْخَذُ إِلَّا مَا وَضِعَ إِلَّا بِفَضْلِ اللَّهِ وَكَرَمِهِ هَذَا
حَمَلَتْ الْأَرْضُ بِالذَّبْحِ لَا تَمْنَعُهُ سُبْحَاتُ الْجَلَالِ
عَنِ الصُّعُودِ إِلَى مَلَكُوتِ رَبِّهِ الْعَزِيزِ الْمُتَعَالِ
وَهَلْ لَنَا مِنَ الْعَمَلِ مَا يَزُولُ بِهِ الْعِلَلُ وَ
يُقَرِّبُنَا إِلَى مَالِكِ الْعِلِّي نَسْأَلُ اللَّهَ أَنْ يُعَامِلَنَا
بِفَضْلِهِ لَا بِعَدْلِهِ وَنَجْعَلْنَا مِنْ تَوَجَّهِ إِلَيْهِ
وَأَنْقَطِعَ عَمَّا سِوَاهُ

يَا مَلِكُ قَدْ رَأَيْتُنِي سَبِيلَ اللَّهِ مَا لَأَرَأَتْ
عَيْنٌ وَلَا سَمِعَتْ أُذُنٌ قَدْ أَنْكَوْنِي الْمَعَارِفُ وَ

ضَاقَ عَلَى الْمَخَارِفُ قَدْ نَضَبَ مَحْضَاخُ
 السَّلَامَةِ وَأَصْفَرَ مَحْضَاخُ الرَّاحَةِ كَرَمِ الْبَلَايَا
 تَزَلَّتْ وَكَرَمِهَا سَوْفَ تَنْزِلُ أَمْشِي مُقْبِلًا إِلَى
 الْغَزِيرِ الْوَهَّابِ وَعَنْ وَرَائِي تَنَابُ الْحُبَابُ
 قَدْ اسْتَهْلَ مَدَّ مَعِيَ إِلَى أَنْ بَلَ مَضْجَعِي وَلَيْسَ
 حُزْنِي لِنَفْسِي تَاللهُ رَأَيْتُ يَشْتَاقُ الرِّمَاحَ فِي
 حُبِّ مَوْلَاهُ وَمَا مَوْرَتْ عَلَى شَجَرٍ إِلَّا وَقَدْ خَاطَبَهُ
 فَوَادِي يَا لَيْتَ قُطِعَتْ لِأَنْبِي وَصَلِبَ عَلَيْكَ
 جَسَدِي فِي سَبِيلِ رَبِّي بِمَا أَرَى النَّاسَ فِي سُكْرِهِمْ

يَعْمَهُونَ وَلَا يَعْرِفُونَ رَفَعُوا أَهْوَاءَهُمْ وَوَضَعُوا
إِلَهُهُمْ كَأَنَّهُمْ اتَّخَذُوا أَمْرَ اللَّهِ هُزُوءًا وَلَهُوَ
وَلَعِبًا وَيَحْسَبُونَ أَنََّّهُمْ مُحْسِنُونَ وَفِي حِصْنٍ
الْأَمَانِ هُمْ مُحْصِنُونَ لَيْسَ الْأَمْرُ كَمَا يَظُنُّونَ
عَدَايَرُونَ مَا يَنْكُرُونَ فَسَوْفَ يُخْرِجُونَنَا أَوْ لَوْ
الْحَكِيمُ وَالْغَنَاءُ مِنْ هَذِهِ الْأَرْضِ الَّتِي سُمِّيَتْ
بِإِذْنِنَا إِلَى مَدِينَةٍ عَصَا وَمِمَّا يَحْكُون أَنَّهَا خَرِبُ
مَدْنِ الدُّنْيَا وَأَقْبَحُهَا صُورَةً وَأَزْدَنُهَا هَوَاءً
وَأَنْتَهَا مَاءً كَأَنَّهَا دَارُ حُكُومَةِ الصَّادِقِ لَا يَمُوعُ

مِنْ أَرْجَائِهَا إِلَّا صَوْتُ تَرْجِيْعِهِ وَأَرَادُوا أَنْ
 يَحْبِسُوا الْغُلَامَ فِيهَا وَيَسُدُّوْا عَلَى وَجُوْهِنَا
 أَبْوَابَ الرَّخَاءِ وَيَصُدُّوْا عَنَّا عَرْضَ الْحَيَاةِ
 الدُّنْيَا فِيمَا غَبَرَ مِنْ آيَاتِنَا تَاللَّهِ لَوْ يَنْهَكُنِي
 اللَّغَبُ وَيُهْلِكُنِي السَّغْبُ وَيَجْعَلُ فِرَاشِي
 مِنَ الصَّخْرَةِ الصَّمَاءِ وَمُؤَانِسِي فُحُوشِ الْعَرَاءِ
 لَا أَجْزَعُ وَأَصْبِرُ كَمَا صَبَرَ أُولُو الْحَزْمِ وَأَصْحَابُ
 الْعَزْمِ بِحَوْلِ اللَّهِ مَا لِكَ الْقِدَمِ وَخَالِقِ الْأُمَمِ
 وَأَشْكُرُ اللَّهَ عَلَى كُلِّ أَحْوَالٍ وَتَرْجُو مِنْ كَرَمِهِ

تَعَالَى بِهَذَا الْحَبْسِ يُعْتِقُ الرِّقَابَ مِنَ السَّلَاسِلِ
وَالْأَطْنَابِ وَيَجْعَلُ الْوُجُوهُ خَالِصَةً لِرُؤُوسِهِ
الْعَزِيزِ الْوَهَّابِ إِنَّهُ يُجِيبُ لِمَنْ دَعَاهُ وَقَرِيبٌ
لِمَنْ نَاجَاهُ وَنَسَّأَلُهُ بِأَنْ يَجْعَلَ هَذَا الْبَلَاءَ
الَّذِي دَرَعًا لِهَيْكَلِ أَمْرِهِ وَيُحَفِّظَهُ مِنْ
سُيُوفِ شَاخِذَةٍ وَقُضْبِ نَافِذَةٍ لَمْ يَزَلْ
بِالْبَلَاءِ عَلَا أَمْرُهُ وَسَنَا ذِكْرُهُ هَذَا مِنْ سُنَنِهِ
قَدْ خَلَتْ فِي الْقُرُونِ الْخَالِيَةِ وَالْأَعْصَارِ
الْمَاضِيَةِ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ الْقَوْمَ مَا لَا يَفْقَهُونَهُ

الْيَوْمَ إِذَا عَشَرَجُوا دُهُمَّ وَطَوَىٰ مِهَا دُهُمَّ وَ
 كَلَّتْ أَسْيَافُهُمْ وَزَلَّتْ أَقْدَامُهُمْ لَمْ أَدِرْ إِلَى
 مَتَىٰ يَرْكَبُونَ مَطِيَّةَ الْهَوَىٰ وَيَهَيِّمُونَ فِي هَيَاءِ
 الْغَفْلَةِ وَالْغَوَىٰ أَيْبَقِي عِزَّةً مَنْ عَزَّ وَذِلَّةً
 مَنْ ذَلَّ أَمْ يَبْقَىٰ مَنْ اتَّكَأَ عَلَى الْإِسَادَةِ الْعُلْيَا
 وَبَلَغَ فِي الْعِزَّةِ إِلَى الْغَايَةِ الْقُصْوَى لَا وَرَبِّي
 الْوَحْمَنُ كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَإِنْ وَيَبْقَىٰ وَجْهُ رَبِّي
 الْغَرِيرُ الْمَتَانِ أَيْ دِرْعٌ مَا أَصَابَهَا سَهْمُ
 الْوَرْدِي وَأَيْ قُوْدٍ مَا عَرَّثُهُ يَدُ الْقَضَاءِ وَأَيْ

حِصْنٍ مُنِيعٍ عَنْهُ رَسُولُ الْمَوْتِ إِذَا لَنِي وَآتَى
 سَرِيرَ مَا كَسِرَ وَآتَى سَدِيرَ مَا قُفِرَ لَوْ عَلِمَ النَّاسُ
 مَا وَرَاءَ الْخِتَامِ مِنْ رَحِيقِ رَحْمَةِ رَبِّهِمُ الْعَزِيزِ
 الْعَلَامِ لَنَبَذُوا الْمَلَامَ وَاسْتَرْضَوْا عَنِ الْغُلَامِ
 وَأَمَّا الْآنَ حَجَبُونِي بِحِجَابِ الظَّلَامِ الَّذِي
 تَسْجُوهُ بَايَدِي الظُّنُونِ وَالْأَوْهَامِ سَوْفَ تَشُقُّ
 يَدُ الْبَيْضَاءِ جَيْبًا لِهَذِهِ اللَّيْلَةِ الدَّلَاءِ وَ
 يَفْتَحُ اللَّهُ لِمَدِينَتِهِ بَابًا رَاجَا يَوْمَئِذٍ يَدْخُلُونَ
 فِيهَا النَّاسُ أَفْوَاجًا وَيَقُولُونَ مَا قَالَتْهُ اللَّائِمَاتُ

مِنْ قَبْلُ لِيُظْهَرَ فِي الْغَايَاتِ مَا بَدَأَ فِي الْبَدَايَاتِ
 أَيْرِيدُونَ الْإِقَامَةَ وَرِجْلَهُمْ فِي الرِّكَابِ هَلْ
 يَرَوْنَ لِدَهْلِهِمْ مِنْ إِيَابٍ لَا وَرَبِّ الْأَرْبَابِ
 إِلَّا فِي الْمَتَابِ يَوْمَئِذٍ يَقُومُ النَّاسُ مِنَ الْإِجْدَاثِ
 وَيُسْأَلُونَ عَنِ التَّرَاثِ طُوبَى لِمَنْ لَا تَسُومُهُ
 الْأَثْقَالُ فِي ذَلِكَ الْيَوْمِ الَّذِي فِيهِ تَمُرُّ
 الْجِبَالُ وَيَحْضُرُ الْكُلُّ لِلِسُؤَالِ فِي مَحْضَرِ اللَّهِ
 الْمُتَعَالِ إِنَّهُ شَدِيدُ النَّكَالِ نَسْأَلُ اللَّهَ
 بِأَنْ يَقْدَسَ قُلُوبَ بَعْضِ الْعُلَمَاءِ مِنْ

الضَّغِينَةَ وَالْبَغْضَاءَ لِيَنْظُرُوا الْأَشْيَاءَ بِعَيْنٍ

لَا يَغْلِبُهَا إِلَّا غَضَاءٌ وَيُصْعِدُهُمْ إِلَى مَقَامٍ

لَا تَقْلِبُهُمُ الدُّنْيَا وَرِيَّاسَتُهَا عَنِ النَّظَرِ إِلَى

الْأَفْقِ الْأَعْلَى وَلَا يَشْغَلُهُمُ الْمَعَاشُ وَأَسْبَابُ

الْفِرَاشِ عَنِ الْيَوْمِ الَّذِي فِيهِ يُجْعَلُ الْجِبَالُ

كَالْفِرَاشِ وَلَوْ أَنَّهُمْ يَفْرَحُونَ بِمَا وَرَدَ عَلَيْنَا

مِنَ الْبَلَاءِ سَوْفَ يَأْتِي يَوْمٌ فِيهِ يَنُوحُونَ وَ

يَبْكُونَ فَوَرَبِّي لَوْ خِيرْتُ فِيمَا هُمْ عَلَيْهِ مِنْ

الْعِزَّةِ وَالْفَنَاءِ وَالثَّرْوَةِ وَالْعِلَاءِ وَالرَّاحَةِ وَالْوَحْلِ

وَمَا أَنَا فِيهِ مِنَ الشِّدَّةِ وَالْبَلَاءِ لَاخْتَرْتُ مَا أَنَا
فِيهِ الْيَوْمَ وَالْآنَ لَا أُبَدِّلُ ذَرَّةً مِنْ هَذِهِ الْبَلَاءِ
بِمَا خُلِقَ فِي مَلَكُوتِ الْإِنشَاءِ لَوْلَا الْبَلَاءُ فِي
سَبِيلِ اللَّهِ مَا لَذَلِّي بَقَائِي وَمَا نَفَعَنِي حَيَاتِي
وَلَا يَخْفَى عَلَى أَهْلِ الْبَصَرِ وَالنَّاطِرِينَ إِلَى
الْمَنْظَرِ إِلَّا كِبَرِيَّاتِي فِي أَكْثَرِ أَيَّامِي كُنْتُ كَعَبْدٍ
يَكُونُ جَالِسًا تَحْتَ سَيْفٍ عُلِقَ بِشَعْرَةٍ وَاحِدَةٍ
وَلَمْ يَدِرْ مَتَى يَنْزِلُ عَلَيْهِ أَيْنَزِلُ فِي الْحَبِينِ أَوْ يَبْعَدَ
حِينٍ وَفِي كُلِّ ذَلِكَ نَشْكُرُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ

وَنَحْمَدُهُ فِي كُلِّ الْأَحْوَالِ إِنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
شَهِيدٌ نَسْأَلُ اللَّهَ بِأَنْ يَبْطِطَ ظِلُّهُ لِيَسْرُعَنَّ
إِلَيْهِ الْمُوَحِّدُونَ وَيَأْوِينَ فِيهِ الْمُخْلِصُونَ
وَيَرْزُقَ الْعِبَادَ مِنْ رَوْضِ عِنَايَتِهِ زَهْرًا وَمِنْ
أُفُقِ الطَّافِ زُهْرًا وَيُوَيِّدَهُ فِيمَا يُحِبُّ وَيَرْضَى
وَيُؤَفِّقَهُ عَلَى مَا يَقْرَبُهُ إِلَى مَطْلَعِ أَسْمَائِهِ
الْحُسْنَى لِيَغُضَّ الظَّرْفَ مِمَّا يَرَى مِنَ الْإِجْهَادِ
يَنْظُرُ إِلَى الرَّعِيَةِ بِعَيْنِ الْأَلْطَافِ وَيَحْفَظُهُمْ
مِنَ الْإِعْتِسَافِ وَنَسْأَلُهُ تَعَالَى بِأَنْ يَجْمَعَ الْكُلَّ

عَلَى خَلِيجِ الْبَحْرِ الْأَعْظَمِ الَّذِي كُلُّ قَطْرَةٍ مِنْهُ
 تُنَادِي أَنَّهُ مُبَشِّرُ الْعَالَمِينَ وَنَحْيِي الْعَالَمِينَ وَ
 الْحَمْدُ لِلَّهِ مَا لِكَ يَوْمِ الدِّينِ وَنَسْأَلُهُ تَعَالَى
 بِأَن يَجْعَلَكَ نَاصِرًا لِأَمْرِهِ وَنَاطِرًا إِلَى عَدْلِهِ
 لِيَتَحَكَّمَ عَلَى الْعِبَادِ كَمَا تَحْكُمُ عَلَى ذَوِي قَرَابَتِكَ
 وَتَخْتَارَ لَهُمْ مَا تَخْتَارُهُ لِنَفْسِكَ
 إِنَّهُ لَهُوَ الْمُقْتَدِرُ الْمُتَعَالَى
 الْمُهَيِّمُ الْقَيُّومُ

این صفحه عمداً خالی است

این صفحه عمداً خالی است

لَعَنَّا مَه

لغت	معنی
حرف الف	
آباء	پدران
آفتاب بطاء	حضرت محمد صلوات الله علیه (مجازاً)
آمِل	آرزومند
أَبْدًا	هرگز
أَبْصَار	جمع بَصَر یعنی چشم
إِبْنِ إِنْسَان	یعنی پسرانسان و آن کنیه حضرت مسیح
	علیه الصلوة والسلام است در انجیل
إِثْبَانِ حُجَّتِ بَرَاهِنَ	آوردن دلیل و برهان
أَتَقَى وَأَزْهَدُ	پرهیزگارتر و وارسته تر
إِخْفَاف	وادر کردن بکاری که فوق طاقت باشد
أَجْدَاث	جمع جَدَث و آن بمعنی گور است یعنی قبر
أَجْوَبَةُ شَيْءٍ	جوابهای گوناگون
أَحَادِيث	گفتاریکه از پیغمبر یا ائمه اطهار نقل شده
	باشد و مفرد آن حدیث است
أَجْبَاىَ إِلَهِي	دوستان خدا - دوستداران خدا
أَخَذَ كُرْدُنَ	گرفتن - گرفتار ساختن

معنی	لغت
پوست دباغی شده استعارهٔ بمعنی زمین هم آمده است مثل رادیم زمین سفرهٔ عام اوست (گاهی هم بمعنی سفره استعمال شده است بلوزه در آمد	أَدِيم إِرْتَعَدَ از تکاپ مور شنیعه
انجام دادن کارهای زشت اطراف و جهات	أَرْجَاءُ
مهربان ترین مهربانان یادسوزترین دلسوزان فاسد تر	أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ أَزْرَاءُ
کرهٔ زمین	أَرْضُ
بادهای بسیار تند طُرفه بشمار آورد یعنی آن را از چیزهای خوب شگفت آورد دانست	أَرْيَاحُ عَاصِفَاتُ إِسْتَطْرَفَ
ریشخند	إِسْتِهْزَاءُ
بشدت (آب باران) ریزش کرد - اشک چشم روان شد	إِسْتَهْلَكَ
اسراف کرد یعنی در خرج کردن انهد اعتدال گذراند	أَسْرَفَ

معنی	لغت
اسمهای نیک و صفتهای عالی . و این اسماء و صفات با یکدیگر منطبق و مختص خداوند هستند مثل علیم و حکیم و مانند آن	اسماءُ حُسْنی و صفاتُ عُلَیّا
تا بیدن نور	اِشراق
انگشت . بین اِصْبَعِی رَبِّکَ یعنی میان انگشت پروردگار تو که در فارسی به (در قبضه پروردگار تو) میتوان تعبیر کرد	اِصْبَع
گوش بگفتار فراداشتن - دل بمطلب دادن	اِصْفاء
زرد شد	اِصْفَرَّ
اینجا روشهایی است که در خور چیزی باشد	اِصُول و آداب
گمراه کردن	اِضْلال
خاموش کردن نور	اِطْفای نور
جمع طَبَّ و آن رسیمان بلندی است که برای بستن سراپرده بکار میرود و اینجا کنایه از کند و زنجیر است	اَطْناب
اینجا بمعنی بزرگی و بلند آوازی است	اِعْتِبار

معنی	لغت
نسبت خطا بگفتار و کودار کسی دادن	إِعْتِرَاض
بیدارگری و بی ملاحظگی در کارها	إِعْتِسَاف
روگرداندن	إِعْرَاض
جمع عصر و آن زمانی است طولانی	أَعْصَار
بلند کردن - بمرتبه عالی رسانیدن	إِعْلَاء
جمع غصن و آن شاخه‌ئی است که از تنه دخت روئیده باشد	أَغْصَان
برهم نهادن چشم برای ندیدن چیزی	إِغْضَاء
جمع غل و آن حلقه‌ئی است از آهن یا پوست که در گردن یا دست زندانی یا اسیر بیندازند گمراه کردن	أَغْلَال
جمع فواد و آن بمعنی قلب و گاهی هم عقل است	إِغْوَاء
خنده زیبائی کرد	أَفْشَدَ
کارهای نهی شده یعنی منع شده	إِفْتَرَّ
ناحیه حجاز و حجاز نام اقلیمی است در قسمتی از شبه جزیره عربستان که مکه معظمه و مدینه منوره	أَفْعَال مَنَهِيَّة
	أَفُق حِجَاز

لغت	معنی
اَنكَار	از شهرهای مشهور آن است جمع فکر و آن اینجا بمعنی اندیشه یعنی پیشینی است مثل (اول اندیشه آنکه گفتار)
اَفْئَان	جمع فَنَن یعنی شاخه راست
اِقْبَال	رو آوردن
اَقْبَح	زشت تر
اَكْوَان	جمع کَوْن و آن عبارت از عالم هستی است
آل	خویشاوندان
اَللَّائِمَات	زنان ملامتگر. اشاره بآیات قرآن است
	در سوره یوسف و حاصلش اینکه جماعتی از
	زنان مصر گفتند زن عزیز یعنی زلیخا دنبال تو کرد
	خود یعنی یوسف افتاده و عشق آن جوان او را
	از خود بجنود ساخته است ما او را سخت در خلا
	می بینیم وقتی این سرزنش بگوش زلیخا رسید
	بخانه دعوتشان کرده مجلس ضیافتی بپاراست
	و پیش هر يك تربی نهاد و بدست هر کد امکار

لغت	معنی
	<p>داد و در همین اثنا یوسف را بجلوس خواندند و همین که او را دیدند از کمال حسن و جمالش دست از ترنج نشناختند و کفهای خود را بریدند و همگی گفتند پناه بخدا ازین حسن خدائی این بشر نیست بلکه فرشته ایست گواهی این هنگام زینجا سوفرا زانه گفت کسیکه در باره اش ملامت می کردید این است</p>
<p>إِلَهُ الْبَنَةِ اللسن بریه الطاف</p>	<p>معبود بطور کلی ولی اینجا بمعنی معبود حقیقی یعنی خدا قطعیاً زبان های خلق جمع لطف و آن بمعنی رفق و مدارا و معاملة بمحبت است بمعنی نگهداری از بندگان نیز آمده است</p>
<p>الْمَيَانِ لِلَّذِينَ آمَنُوا الْخ</p>	<p>اشاره است بقضیه فضیل خراسانی که شخصی از اشوار و قجار بود و شبی بقصد سوئی از دیوار منزلی بالا میرفت در همان میان در خانه مجاور مردی قرآن تلاوت میکرد و باین آیه رسیده بود</p>

لغت	معنی
	<p> که الَمْ یَاۤیْنَ لِلَّذِیۡنَ اٰمَنُوْا اَنْ تَخْشَعَ قُلُوْبُهُمْ لِذِکْرِ اللّٰهِ . یعنی آیا نرسیده است آن زمان برای اهل ایمان که خاشع گردد قلوبشان بذکر خدا . فضیل از استماع این آیه مبارکه متنبه و منقلب شده فی الفور ندا برآورد که بلی یارب آن وحان . یعنی چرا پروردگار رسید و نقش آمد آنگاه از اعمال گذشته توبه کرد و دارای خود را بفقراء بخشید و بقیة عمر را در کمال زهد و تقوی گذرانید . جمال قدم در یکی از الواح میفرمایند : حکایت کند که فضیل خراسانی کان من اَشْقٰی الْعِبَادِ وَ یَقْطَعُ الطَّرِیْقَ اِنَّهُ عَشِقٌ جَارِیَةٌ وَ اَنْتَهَا لَبَلَةٌ فَصَعِدَ الْحِجَارَ اِذَا سَمِعَ اَحَدًا یَقْرَأُ هَذِهِ الْاٰیَةَ اَلَمْ یَاۤیْنَ لِلَّذِیۡنَ اٰمَنُوْا اَنْ تَخْشَعَ قُلُوْبُهُمْ لِذِکْرِ اللّٰهِ وَ اَثَرٌ فِی قَلْبِهِ فَقَالَ بلی یارب آن وحان فَرَجَّ وَ ثَابَ وَ قَصَدَ بَیْتَ اللّٰهِ الْحَرَامِ وَ اَقَامَ فِیْهِ ثَلَاثِیْنَ سَنَةً </p>

لغت	معنی
	<p>إِلَى أَنْ صَعِدَ رُوحُهُ إِلَى الْأَنْفِ الْأَعْلَى (نهی)</p> <p>مضمون بیان مبارک این که فضیل خراسانی</p> <p>از اشقیای عباد بود و راهزنی میکرد عاشق زنی</p> <p>شد و شبی از دیوارش بالا رفت ناکهان شنید</p> <p>از یکنفر که قرائت این آیه میکرد اَلْزَّيَّانِ لِلَّذِينَ</p> <p>اٰمَنُوا اَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللّٰهِ و در دلش تاثیر</p> <p>کرد و گفت آری پروردگار رسید و وقتش آمد پس</p> <p>باز گشت و توبه نمود و قصد بیت الله الحرام کرده</p> <p>سی سال در آن مقیم گشت تا اینکه روحش با فوق</p> <p>اعلی صعود کرد</p>
<p>الْيَوْمَ</p> <p>اُمُّ الْكِتَابِ</p>	<p>امروز</p> <p>یکی از معانی اُم اصل شیء است لهذا اُم الكتاب</p> <p>بمعنی اصل کتاب و اُم البیان بمعنی اصل بیان</p> <p>میباشد و اصل هم بمعنی ریشه است</p>
<p>اُمّهات</p> <p>اَمْكِنَةُ تَرَابِیْه</p>	<p>مادران - مفرد این کلمه اُم است</p> <p>مکانهای خاکی</p>

معنی	لغت
جمع امین و آن کسی است که در امانت خیانت نکند	اُمْنَاء
کارهای مهم	امور خطیره
عقوبت کردن - سزای عمل بکسی رساندن	إِنْتِقَام
گندیده تر	أَنْتَنَ
عدالت . برای توضیح بکلمه (عَدْل) مراجعه فرماید	إِنْصَاف
جمع نظر و آن بمعنی دیده ظاهر و چشم باطن هر دو آمده است	أَنْظَار
خرج کردن	إِنْفَاق
جمع نفَس و آن در اینجا بمعنی شخص است	أَنْفُسُ
بریدن از دنیا و اهل آن و رو آوردن بخدا	إِنْقِطَاع
ناشناختن	إِنْكَار
بگستراند سایه اش را . در متن لوح مبارك از این کلمه ببعد رعای خیر درباره سلطان است زیرا پادشاه سایه خدا گفته میشود	أَنْ يَبْسُطَ ظِلَّهُ
جمع هَوی و آن غالباً میل دل است بکارهای شر	أَهْوَاء
جمع و کَر یعنی آشیانه مرغ	أَوْكَار

لغت	معنی
<p>آیات</p> <p>آیت</p> <p>ایثار</p> <p>حرف ب</p>	<p>جمع آیه و آن جمله یا کلامی است از کتاب و اصطلاحاً آیات فقط بکلماتی اطلاق میشود که بوحی آسمانی بر مظاهر الهی نازل شده باشد</p> <p>نشانه</p> <p>اختیار کردن - ترجیح دادن - اِکرام - اِنفاق</p>
<p>باب رِناج</p> <p>باری</p> <p>بالیه</p> <p>بَحْرَ اَحَدِيَه</p> <p>بَدَايَت</p> <p>بَرَا جِم</p>	<p>دَرِ بزرگ مثل درکار و انشرای</p> <p>در عربی روی یاء همزه میگذاردند چه این کلمه صیغه اسم فاعل از بَرَأ می باشد و معنی آن آفریدگار است</p> <p>کهنه</p> <p>دریای یکنائی که اینجا مراد حضرت بهاء الله است</p> <p>بَحْرَ حَيَوَان (یعنی دریای زندگانی) و بَحْرَ اعْظَم (یعنی دریای بزرگ) نیز اینجا اشاره بایشان است</p> <p>آغاز</p> <p>جمع بَرُجْمَه و آن مَفْصِلَهای انگشتان یا استخوانها</p>

معنی	لغت
<p>ریزی است که در دست و پا بوده باشد خشکی و دریا بیزار خلق جمع بستان و آن زمین محصور است که دارند</p>	<p>بَرّ و بَجَر بَرّی بَرّیه بَسَاتین</p>
<p>درخت و زراعت باشد یعنی باغ بقسمی - بطوری بنیا</p>	<p>بَشائی بَصیر</p>
<p>مجرای وسیع آب که در آن سنگریزه و شن باشد و این کلمه اصطلاحاً بر مکه معظمه اطلاق میشود حملة جسورانه . و بَطْش یسیر که در عبارت لوح مبارک است بمعنی حملة ناچیز و مختصر میباشد و معنی شبیه این مصراع است: (بَلک تیر برگشتی از کار زلم)</p>	<p>بَطْحَاء بَطْش</p>
<p>ناگهان دشمنی - دوست نداشتن دشمنی شدید</p>	<p>بَغْتَة بَغْض بَغْضَاء</p>

معنی	لغت
بجز آنچه اذن داده است خدا	بِغَيْرِ مَا أَذِنَ اللَّهُ
بغیر آنچه خدا حکم کرده است	بِغَيْرِ مَا حَكَمَ اللَّهُ
پایندگی	بَقَاءَ
خیسید - ترشد	بَلَّ
اندوه و گرفتگی دل و بلاء آدم یعنی بلای سیاه	بَلَاءَ
که کنایه از شدت است	
جمع بلیّه و آن مصیبت یعنی حادثه ناگواری است	بَلَايَا
که با انسان برسد	
در اصل بمعنی جائی از زمین است خواه آباد و	بَلَدَ
مسکون باشد و خواه خالی و اکنون بمعنی شهر	
همچنین کشور میآید	
خود بخور	بِتَقْسِيهِ لِنَفْسِهِ
بنا شده - هلاک شده	بُورَ
اینجا بمعنی گفتار شیوانی است که مقصود گویند را	بَيَانَ
بآسانی برساند	
دلیل - برهان هم بهمین معنی میآید	بَيِّنَةً

لغت	معنی
حرف ت	
تَاَلَّهِ قُلُوبٌ مَّقْرَبِينَ در احتراق است	قسم بخدا که دل‌های مقربین در سوزش است مقربین در اصطلاح مسلمین دسته‌ای از فرشتگان میباشند که بخدا نزدیک هستند یعنی قرب معنوی با او دارند بمعنی مردان خدا که در ایمان بر دیگران سبقت گرفته‌اند نیز آمده است
تَأْيِيد	نیرو بخشیدن - قوت دادن
تَبَدُّد	متفرق شد
تَبْيَان	آشکار شدن معنی
تَجَرُّد	مجرد کردن یا مجرد شمردن چیزی یعنی از قیود مآه
تَحْدِيد	وعوارض جسم منزّه داشتن
تَحْصِص	محدود کردن
تَذَرَفَتْ وَذَرَفَتْ	مخصوص گردانیدن
تُرَاث	روان شد یعنی جاری گشت
	ارث و آن مالی است که از شخص مرده بورثه یعنی باز ماندگان او انتقال یابد

معنی	لغت
<p>آویخته است - چنگ زده است سوراخ سوراخ شد تَشَقَّ یعنی میشکافد (ید) یعنی دست (بیضاء) یعنی سفید و عبارت لوح مبارک درین مورد کنایه از این است که عنقریب معجزه آسا مشکلاتها آسان خواهد گشت چه که ید بیضاء یکی از دو معجزه حضرت موسی علیه الصلوة والسلام بوده است که با آن بر فرعون و اعوانش غلبه یافت و این دو آیت غیر از آیات تسعی است که بعداً بظهور رسید و براهل بها پوشیده نیست که تمام اینها معنای غیر از ظاهر عبارت دارد</p>	<p>تَشَبَّثَ تَشَبَّكَتَ تَشَقُّ الْيَدُ الْبَيْضَاءُ</p>
<p>طاهر ساختن - پاک کردن تجاوز - ستمگری میگوید یا میخواند از راه بینی جدائی - پراکندگی - یا جدا کردن و پراکند ساختن زیر و رو کردن - دیگرگون ساختن</p>	<p>تَطْهِيرُ تَعْدِي تَغْنُ تَفْرِقَهُ تَقْلِبُ</p>

لغت	معنی
تقلید تَقْوَى تِلْقَاءَ نَفْسِهِ تَكْفِير	پروی کردن از کسی در امری بدون فکر و تأمل پرهیزگاری از پیش خود - در پیش خود نسبت کفر دادن . و کفر پوشیدن و انکار کردن حق است
تَمَرُ الْجِبَالِ	مرور میکنند کوهها . از علامات روز قیامت در قرآن مجید است بقوله تعالی وَ تَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَ هِيَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ
تَنَابُ	خیز بر میدارد
تَوْبَهُ	بازگشت از عصیان با طاعت - پشیمانی از گناهکار
تَوَجُّهُ	رو آوردن بچیزی یا بکسی
تَوْحِيد	ایمان بیگانگی خدا داشتن
تَوْفِيق	هم آهنگ ساختن امور و اسباب برای رسیدن
حرف ث	بمقصد و مرام
	دارائی بسیار
ثَرَوَت	

معنی	لغت
<p>سنگینی یا بار سنگین مدح و آن شمردن یا باز گفتن اوصاف یا اخلاقی خوب کسی یا چیزی است ثغور جمع ثغراست یعنی دندان جلو دهان بمعنی دهان هم آمده است . مبتسمه یعنی تبسم کننده و تبسم یعنی خندیدن بدون صدا و در فارسی لبخند است</p>	<p>ثِقْل شَاء ثُغُورُهمُ الْمُبْتَسِمَةُ حرف ج</p>
<p>عالمی است فوق ملکوت که حکماء آن را تعبیر بعالم عقول می نمایند و گویند بمناسبت اینکه هر کس و نقصی درین جهان از برکت عنایات عقول جبران میشود لهذا عالم آنها بعالم جبروت تشبیه گردیده است . و در لغت بمعنی سلطنت و عظمت است جمع جذع و آن تنه درخت است بدن یعنی جسم انسان</p>	<p>جَبَرُوت جُذُوع جَسَد</p>

معنی	لغت
<p>بزرگی مقام جمع جَمْعُهُ و آن استخوان سراسر است زیبائی . و انسان جمیل یعنی صاحب جمال کسی است که حسن صورت و اندام با حسن اخلاق را با هم داشته باشد</p>	<p>جَلَالَتِ قَدَر جَمَاجِم جَمَال</p>
<p>جمع جُنْد و آن لشکر است دو معنی دارد یکی صاحب جود و کرم و دیگری اسب تند رو . و در لوح مبارک که میفرماید إِذَا عَثَرَ</p>	<p>جُنُود جَوَاد</p>
<p>جَوَادُهُمُ معنای دوتایی منظور است اعضای بدن . و جارحه که مفرد آن است بمعنی دست نیز آمده است . حیوان شکاری</p>	<p>جَوَارِح</p>
<p>بخشیدن - بخشش</p>	<p>جُود</p>
<p>زِرّه</p>	<p>جَوْشَن</p>
<p>بمعنی گریبان و دل و سینه هر سه آمده است و در لوح مبارک بهر سه معنی است می آید</p>	<p>جَبَب</p>
	<p>حرف ح</p>

لغت	معنی
حاجی سید محمد	یکی از مجتهدین اصفهانی ساکن عتبات بود که در شوال ۱۲۴۱ قمری بطهران آمده علمای ایران را با خورمَتفق و بدستگیری ایشان فتحعلیشاه قاجار را بجهاد باروسها و ادار ساخت و خود او هم بمعیت هیئت مجتهدین با سپاهیان برای تحریض مجاهدین همراه شد و نتیجه این جهاد عقد معاهده ترکمان چای بود که شرح شامت و خسارتش در تواریخ مندرج است
حاکی	حکایت کننده
حایل	مانع . مثل پرده که مانع دیده شدن اشیاء پشت خود است
حُبّ	دوستی - دوست داشتن
حُبّاب	مار
حَدّباء	لقب مؤویل است بمناسبت وضع جغرافیائی آن چه که اخذ بحدّباء بمعنی کور پشت میباشد
حِدّت	تیزی و مراد از حدّت ابصار تیز بینی است

معنی	لغت
احکام شرعی خدا	حُدُودُ اللَّهِ
کفش	حِذاء
عملی که ارتکابش در شریعت گناه شمرده شود	حَرَام
جنبش	حَرَكَت
آنچه که شکستش روان باشد - احترام	حُرْمَت
گروهی از مردم - جماعتی که در عقیده و عمل یکسان باشند	جِزْب
آگاهی در امور - احتیاط	حَزْم
عاقبت بخیری - خدا بینی - بهتر - بهترین	حُسْنی
قلعه	حِصْن
بقصد حفظ بندگان خدا ، و حفظ اینجانب معنی نگهداری از تلف شدن است	حِفْظًا لِعِبَادِ اللَّهِ
معانی متعدد در آن من جمله بخدا که مقابل خلق است و بمظهر ظهور که مقابل باطل است اطلاق میگردد	حَقّ
علم کامل و عمل درست و اخلاق ملایم و تدبیر	حِکْمَت

لغت	معنی
حَضِیض	مناسب و امثال ذلك زمینی که در پائین کوه واقع شده باشد - پائین پستی
حَقِیر	کوچک - پست
حَلال	عملی که شریعت بآن اذن داده باشد
حَلَاوَت	شیرینی
حَمید	پسندیده و لایق حمد و ثنا
حَمیم	اینجا بمعنی خویش نزدیک و دوست است
حَناس یا حَنان	قاضی بزرگ یهود و پدر زن قیافا و این قیافا
یا حَنَا	رئیس کهنه بود و آن دو عالم یعنی حنان و قیافا بقتل حضرت مسیح متفقاً فتوی دادند
حَوْل	قوه یعنی نیرو
حَیات	زندگی
حرف خ	
خاتم انبیاء و المرسلین اصفیاء روح الامیزین	ختم وزینت پیغمبران و پادشاه برگزیدگان که بجای جهانیان فدایش یار - مقصود حضرت مهدی است

معنی	لغت
دارنده خشوع یعنی فروتنی	خاشع
علم جنس است برای سلاطین چین و ترکستان یا دیگر پادشاهان	خاقان
خراب شده - منهدم	خاویه
چادری که از پشم گوسفند یا پشم شتر بافته شده باشد برای سکونت در آن	خباء
آگاه	خبیر
گل یا موم یا لاک و مانند اینها که با آن سرشیشه یا چیز دیگر را می بندند - پایان	خِتام
فربادادن بمعنی رساندن آزار بکسی از راهی که نداند	خُدعه
جمع خزینه و خزانه و این هر دو بمعنی جای انباشتن و نگاهداشتن مال است	خزائن
ترس از خدا	خَشِیَةُ اللَّهِ
گناه خواه بعمد باشد و خواه با اشتباه	خطاء
رهائی از تباهی یا از آلودگی	خلاص

لغت	معنی
<p>خَلِيج</p> <p>خَوَارِج</p> <p>خَيْر كَثِير</p> <p>حرف د</p>	<p>پیشرفتگی قسمتی از دریا در خشکی بطوریکه سه طرفش را خشکی احاطه کرده باشد برعکس شبه جزیره که از سه جانب محاط بدریاست</p> <p>فرقه‌ئی از مسلمین که پس از جنگ صفین حضرت علی بن ابیطالب خروج کرده در جنگ نهروان شکست خوردند و مارقین عبارت از همین فرقه‌اند</p> <p>خیر بسیار - فایده و نفع زیاد</p>
<p>دَارُ الْحُكُومَةِ</p> <p>دَخَلَ أَحَدٌ مِنْهُمْ</p> <p>عَلَى النَّجَاشِيِّ</p> <p>ذِرْع</p>	<p>خانه حکومت و با اصطلاح کنونی محل فرمانداری</p> <p>یعنی یکی از ایشان برنجاشی داخل شد . مراد جعفر و سپر ابوطالب است که سوره نریم را در محضر بنجاشی تلاوت کرد</p> <p>ذره . و آن نیم تنه‌ئی بافته شده از حلقه‌های کوچک و نازک فلزی بوده است که مردان جنگی برای حفظ تن از سلاح دشمن در بر می‌گرفته‌اند</p>

معنی	لغت
مثل دُرّ یعنی مانند مروارید درشت - روشن	دُرّی
قریه بزرگ یا مزرعه سبز و خرم که همین مراد است	دَسْکَرَه
ادّعاء	دَعْوَى
باریک بینی	رِقَّت
خونهای ریخته شده	رِمَاء مَسْفُوكَه
شهری است که پایتخت خلفای بنی امیه بوره	رِمَشَق یا رِمَشَق
و اکنون مرکز سوریه میباشد	
پائینی - پستی برخلاف علوّ	دُنُوّ
جهان و آنچه در آنست	دُنْیا و ما فیها
روغن	دُهْن
هیئتی که از شاه و وزرایش تشکیل شده باشد	دَوْلَت
و امروزه بمجموع اعضای کابینه رئیس الوزراء	
دولت اطلاق میگردد - هیئت حاکمه - ثروت	
	حرف ز
گداخت - آب شد	زَابَ
حقیقت شیء	زَات

معنی	لغت
گورگ گوسفندان فتیله	ذِئْب اغْنَام ذُبَالَه ذَرَه
جزئی از جسم که از نهایت کوچکی قابل رؤیت نباشد - یکی از اجزای غباریکه در هوا پراکنده است از سرانگشت وسطی تا آرنج - ساعد و آن مابین کف و آرنج است	ذِرَاع
در اینجا بمعنی قلب است	ذَرَع
یاد کردن - بیاد آوردن و از کار جمع آن است	ذِکْر
خوار برخلاف عزیز که بمعنی گواهی است - رام	ذَلِيل
صاحب جلال یعنی دارنده قدرت و منزلت بزرگ	ذِي الْجَلَال
صاحب عرش یعنی دارنده تخت پادشاهی مقصود از ذی العرش حضرت باری است چنانکه در سورة الْاِنْسَاء از قرآن مجید است که رَقُلْ لَوْ كَانَ مَعَهُ اِلٰهَةٌ كَمَا يَقُولُونَ اِذَا لَا يَتَفَعَّلُوْنَ اِلَّا بِاِذْنِ رَبِّهِمْ ذِي الْعَرْشِ الْعَظِيمِ	ذِي الْعَرْشِ
دامن - یعنی جایی از لباس از قبیل قباء و رداء و عباء که بر زمین کشیده میشود - مقابل صدر یعنی بالا	ذَيْل

معنی	لغت
<p>مجلس مثلاً</p> <p>بی‌وق زرد رنگ و آن پرچم پادشاهان بمن بوده مهربانی بسیار</p> <p>اعتقاد انسان دربارهٔ هوامری چنانکه هنگام مشورت گفته میشود رأی من در این خصوص چنین است</p> <p>زنان صاحب کمال و دارندگان جمال</p> <p>پروردگار جهانیان یا پرورش دهندهٔ جهانها</p> <p>امیدواری کامل</p> <p>مهربانی</p> <p>سستی برخلاف شدت که بمعنی سختی است -</p> <p>کشایش در امر زندگی و معیشت</p> <p>هلاکت</p> <p>جمع رزیه و آن مصیبت بزرگست</p> <p>فرستاده - پیغمبر</p>	<p>حرف ر</p>
	<p>رَأَيْتَ صَفَرَاءَ رَأَفَتْ رَأَى</p> <p>رَبَّاتُ الْكَمَالِ وَ ذَوَاتُ الْجَمَالِ</p> <p>رَبُّ الْعَالَمِينَ</p> <p>رَجَاءٌ عَظِيمٌ</p> <p>رَحْمَتٌ</p> <p>رَخَاءٌ</p> <p>رَدَى</p> <p>رَزَايَا</p> <p>رَسُولٌ</p>

معنی	لغت
نم یا تراوش آب از چیزی	رَشَح
سنگهای بزرگ سخت - سنگی که روی قبر میاندازند	رِضام
خشنودی - رضوان بمعنی دربان بهشت نیز هست استعاره بمعنی خورد بهشت هم آمده است	رِضاء و رضوان
جمع رعیت و آن عبارت از تمام جماعتی است که تحت حکم يك دولت باشند چنانکه شاعر گوید: چون نبی نیستی ز امت باش . چونکه سلطان نبی رعیت باش گاهی در فارسی بزارع نیز اطلاق میشود ولی اینجا معنای اول مراد است	رَعایا
خاک - ریگ روان	رَغام
نرمی و نازکی	رِقَّت
صوت آهسته	رِکْز
اشاره	رَمَز
جمع راعی و آن بمعنی شبان و همچنین رعیت است	رُعَاة
جمع رُمَح و آن بمعنی نیزه است	رِمَاح
جمع راوی یعنی نقل کننده حدیث	رُوَاة

معنی	لغت
جمع رَوْضَه و آن زمینی است که آراسته بدرخت و گل و گیاه باشد	رَوْض
زیبائی و درخشندگی	رَوْنَق
	حرف ز
شیشه - لوله شیشه‌ای چراغ	زُجَاج و زُجَاجَه
جمع زُخْرُف یعنی طلا بمعنی آراستگی و ظاهر سازی هم می‌آید	زَخَارِف
جمع زَفَره یعنی تَنَفَس باکشی صوت	زَفَرَات
لقب بغداد است گاهی بشهر رَی نیز اطلاق شده ولی اینجا بغداد منظور است این لقب هم بمناسبت وضع جغرافیائی آن بوده چه که زَوْر که مصدر زوراء می‌باشد بمعنی کجی بالای سینه است	زَوْرَاء
	حرف س
فضای بین منازل - میدان	سَاحَت
ساده - خالص	سَازِج
آنچه آدمی بآن قدر و قیمت می‌گذارد از قبیل	سُبُحَات بشر

لغت	معنی
<p>سَبِيل</p> <p>ستاره قبل از صبح</p>	<p>عزت و منزلت و حرمت و غیرها که ممکن است حجاب ما بین انسان و حق بشود راه</p> <p>گویند ستاره زهره است چه گاهی قبل از طلوع آفتاب و گاهی بعد از غروب طالع میشود بدین جهت این دو موقع گاهی بر کار و انیان مشتبّه میشود و قوافلی که در روز مسافرت میکرده اند و عصر بارانداخته میآرמידه اند پاره‌ئی از اوقات در طلوع شبانه بگمان اینکه تمام شب را خوابیده اند و حالا صبح است حرکت نموده و بعد از ساعتی در تاریکی شب راه را گم می‌کنند</p>
<p>سَجْن</p> <p>سُجُورُهُمُ الْمُفْتَرَّةُ</p> <p>سَيِّدَةُ الْمُنْتَهَى</p>	<p>زندان</p> <p>جمع سُجُورُ بمعنی ریه است و مُفْتَرَّةُ بمعنی خندان و این جمله را عبارت از جگرهای شادان ایشان شاید بتوان تعبیر کرد</p> <p>با اصطلاح مسلمین درختی است در میان عرش</p>

لغت	معنی
سدیر	<p>ایضا درختی است که تجلی الهی بر او شد چنانکه در قرآن است که (وَلَقَدْ رَآهُ نَزْلَةً أُخْرَىٰ عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَىٰ) و نزد اهل بها مراد مظهر مظهر است نام قصریست که نعمان بن منذر برای بهرام گور پسر بزرگوارش ساخت و مختصر حکایتش این است که بزرگوار فرزندانی که برایش متولد میشدند در کودکی میمردند وقتی که بهرام بدینا آمد ستاره شناسان گفتند این پسر را باید بکشور دیگر فرستاد تا از خطر محفوظ بماند بزرگوار بهرام را به حیره فرستاد تا در تحت مراقبت و مواظبت نعمان که پادشاه حیره بود تربیت شود. نعمان معماری روی بنام ستار آورد و در دستگاه عمارت عالی برای ولیعهد آن زمان ایران بنا کرد و یکی را خَوَرَنَق نامید و دیگری را سدیر. گویند خَوَرَنَق مجرب خورد نگاه است و سدیر معرب سه دیر مختصر این دو بنا از همان وقت تا کنون مشهور</p>

لغت	معنی
<p>سِراج سُرُّهُمْ الْمَوْضُوءَةُ سَطَوَات سَغَب</p>	<p>هستند و در تمام نوارنج معتبره مذکور گشته اند و وصف شاعرانه آن در کتاب هفت گنبد نظامی نیز مسطور است ولی این ساختمان هم با همه شکوه و زیبائیش عاقبت از جلوه افتاد و بخوابی ضرب المثل شد چنانکه در بیت اول یکی از رباعیهای منسوب به خیام آمده است که (آن قصر که بهوام در اوجام گرفت - آهو بچه کرد و شیر آرام گرفت) باری اینکه در لوح مبارک نازل شده است که (آئِي سَدِيرٍ مَا قُفِرَ) کنایه از این است که کدام کاخ با عظمتی است که بصورت بیابان در نیامد یعنی ویران نشد چراغ تختهای فیزی آنان بقهر و غلبه حمله کردن گوسنگی</p>

معنی	لغت
رنجتن خون پاک	سَفَكَ دَمَ أَطْهَرَ
مستی	سُكِرَتْ
جمع سلسله یعنی زنجیر	سَلَا سِل
آب گوارا - اسم چشمه‌ئی در بهشت	سَلْسَبِيل
نزدبان	سُلَم
اینها بمعنی پادشاه است همچنین بمعنی قدرت	سُلْطَان
مُوثَّثِ اسْمَر و آن رنگی است مابین سفیدی	سَمْرَاء
و سیاهی در انسان که در فارسی تعبیر به سبزه	
میشود یعنی گندم گون	
بلندی	سُمُو
راه و رسم	سُنَّت
تکیه گاه نزدیکان درگاه خدا و اینجا مقصود امام	سَنَدُ مُقَرَّبِينَ
چهارم یعنی حضرت علی بن الحسین ^{است} علیهما السلام	
سالهای نخستین	سِنِينَ أَوَّلِيَّه
سالهای شمرده شده یعنی معین شده	سِنِينَ مَعْدُودَاتٍ
تیرها مفرد این کلمه سَهْم است	سِهَام

معنی	لغت
<p>تازیانه های خشم لقب حضرت امام زین العابدین علیه السلام امام چهارم شیعیان و معنایش آقای سجدگستگان یعنی نمازگذاران است شمشیر</p>	<p>سیاط غضب سید ساجدین سیف حرف ش</p>
<p>تیز بمعنی برونده امورات دنیوی بمعنی کارهای این جهانی سختیهای بزرگ نکال بمعنی عذاب است که دیگران چون آن را ببینند بهراس افتند و از شدت آن عبرت گیرند پس شدید النکال بمعنی عذاب بسیار سخت خواهد بود آشامیدن شراب گرانمایه برخلاف وضعی که بمعنی فرومایه است</p>	<p>شاید شئونات ترابیه شدائد عظمی شدید النکال شرب خمر شریف</p>

معنی	لغت
جانب - ناحیه	شَطْر
سپاسگزاری در مقابل نیکی	شُكْر
یعنی یسار که بمعنی طرف دست چپ میباشد	شِمَال
جمع شَهَوَات و آن خواهش نفس یعنی میل	شَهَوَات
اوست با شیای ملایم یا لذیذ از هر قبیل که باشد	
جمع شارع و آن بمعنی شاهراه است	شَوَارِع
مجتهد اعلم شیعیان که مرجع تقلید و مردی	شیخ مرتضی
متقی بود که بهمین جهت با هیئت مجتهدین	
عراق عرب که بمحرک شیخ عبدالحسین طهرانی	
در مخالفت با حضرت بهاء الله با هم متفق	
شده بودند موافقت نکرد	
	حرف ص
رفیق - مَالِك - معاشر	صَاحِب
شکیب و آن بیتیابی نکردن در برابر سختیهای	صَبْر
روزگار است	
لوح یا صحیفه فاطمیه که بیاناتی است از احادیث قدسیه	صَحِیفَه مکنونه

معنی	لغت
<p>جغد نر - انعکاس صوت سنگ سخت راستی - راستگوئی صوت قلم هنگام نوشتن دشوار بدار آویخته شد اندیشه درست یا کردار درست</p>	<p>صَدَى صَخْرَةٌ صَمَاءُ صِدْق صَوِير صَعْب صَلَب صَوَاب حرف ض</p>
<p>اینجا بمعنی آب کمی است که در ته کورال مانده باشد موغزار (۱)</p>	<p>مُخَضَّاح مُخَضَّاح</p>
<p>(۱) جناب فاضل هارند رانی در کتاب آثار الاسرار که سه سال قبل از انتشار جزوه حاضر منتشر گردیده است در ذیل کلمه (مخضاح) چنین مرقوم داشته اند «قد نَصَّبَ مُخَضَّاحُ السَّلَامَةِ وَاصْفَرَّ مُخَضَّاحُ الرَّاحَةِ» اولی و ضلحه نقطه دار مفتوح که در محل عربیه بجای قلیل الغور و بمعنی آب بمقدار فرا گرفتن ناپسندیده است و دوم به و صاد بی نقطه بهمان وزن بمعنی زمین سطح و باغ میباشد ولی در ترجمه های نسخ خطی قدیم این لوح بخطوط مختلف دیده شد که دوم را هم به و صاد بی نقطه ضبط کردند و مخضاح الروضه نوشتند . احتیاجی کلامه اعلی الله مقامه</p>	

معنی	لغت
<p>سختی و بد حالی کینه باطن انسان</p>	<p>ضَرُّ ضَغِينَه ضمیر حرف ط</p>
<p>گروهی از مردم - جماعتی که به یک دین بایک مذهب یا یک مسلک از دیگران ممتاز باشند</p> <p>پاک همگی زینت - زیور چشم عدالت سرکشی جمع طَیْر یعنی پرنده</p>	<p>طائفه طاهر طَرًّا طراز طَرَفُ الْعَدْل طغیان طُور حرف ظ</p>
<p>هر چه که بتواند چیزی در آن بگنجد شیرین حرکات - هوشیار - قشنگ سایه خدا و مقصود از آن پادشاه است</p>	<p>ظَرْف ظریف ظِلُّ اللَّهِ</p>

معنی	لغت
<p>ستم جمع ظنّ یعنی گمان</p>	<p>ظَلَمَ ظُنُونُ حرف ع</p>
<p>بلند یک نفر انسان خواه آزاد باشد و خواه بنده - برده یعنی زر خرید مردی از اهل یثرب (مدینه) بود که اهالی آن شهر او را برای سلطنت نامزد کرده تاجی مرصع به در و یا قوت برایش ساخته و در صدر بودند لعل درشتی از یوشع نامی یهودی بخرند و تاج را با آن تکمیل کرده بر سرش گذارند در همین اثناء حضرت رسول بعدینه تشریف بردند و بقدوم مبارکش امور دگرگون شد و عبدالله بیادشاهی نرسید . این شخص اگرچه بظاهر ضمیمه اصحاب و جزو انصار شد ولی باطنار رئیس منافقان بود و غالباً کلمات حدیث</p>	<p>عالی و متعالی عَبْدُ عبدالله اُبی</p>

لغت	معنی
عَثَرٌ عَدْلٌ	<p>برزبان میراند درغزوات هم از نصرت اسلام خودداری و گاهی نیز در امور مسلمین اخلاص و دشمنان را بر مخالفت آنان تحریک میکرد. سورة المنافقون در شأن او و پیروان نفاق پیشه اش نازل شده است سکندری خوردی یعنی بسر در افتاد حق هر کس را باندازه رساندن و فارسی آن داد است عدل بمعنی انصاف نیز هست ولی گاهی فرقی در میان میآید بدین معنی که عدل را در عمل بکار میبرند و انصاف را در قضاوت استعمال مینمایند مثلاً در یکی از مناجاتهای صادر از قلم اعلی است که (امرا را عدل عنایت فرما و علما را انصاف)</p>
عَرَاءٌ عَرْشٌ عَرَضُ الْحَبْوَةِ عُرْوَةُ الْوُثْقَى	<p>صحرای بی آب و علف اینجا بمعنی تخت پادشاه است اسباب دنیوی در سنگیره محکم و مراد تمسک بدین الله است</p>

لغت	معنی
	<p>چنانچه در سورة البقره از قرآن مجید نازل شده است که (فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى) یعنی هر که بت پرستی را بگذارد و بخدا ایمان بیاورد چنگ به دستگیره محکم زده است</p>
عِرْفَان	شناسائی
عِزَّت	قوت و غلبه - مقابل زلت
عَزَم	اراده محکم
عَشِي	شامگاهان
عَصْر	زمان طولانی
عَطَاء	رساندن و بخشیدن چیزی
عَظَمَت	بزرگی
عِلَل	جمع علت و آن دو معنی دارد یکی بمعنی بیماری
	و دیگری بمعنی چیزی است که سبب پیدایش
	چیز دیگر شود
عِلْم	دریافت حقیقت شی - دانائی

معنی	لغت
<p>هر دو کلمه بمعنی بلندی است بنا بگفته مردم یا بگمان مردم بر آنچه که ایشان بر آنند یعنی آنچه اعتقاد دارند درود بر او باد . سلام و صلوة هر دو در مورد دعا بمعنی درود است و تفا و نشان در اتصال و اتصال میباشد بدین معنی که سلام درود منفصل است یعنی گاه بگاه و صلوة درود متصل است یعنی پی در پی</p>	<p>عُلُوّ وَاِسْتِعْلَاءُ عَلَى زَعْمِ الْقَوْمِ عَلَى مَا هُمْ عَلَيْهِ عَلَيْهِ السَّلَام</p>
<p>دانسته دانسته باحق و حقیقت مخالفت کردن — کناره جوئی و معارضه نمودن</p>	<p>عِنَاد</p>
<p>توجه کردن و محفوظ داشتن جمع عاصِف و عاصفه و هر دو بمعنی تند باد است جمع عام (به تشدید میم) برخلاف خواص که مفرد خاص (به تشدید صاد) میباشد</p>	<p>عِنَايَت عَوَاصِف عَوَامّ</p>
<p>جهانهای دنیوی ابداع در لغت بمعنی پدید آوردن چیزی است</p>	<p>عَوَالِمُ مَلِكِيَّه عَيْنُ الْاِبْدَاع</p>

لغت	معنی
	<p>تازه بدون نمونه قبلی ولی با اصطلاح حکماء ابداع مرحله اول از ایجاد میباشد چه بقول آنها افعال الله بر سه قسم است : ابداع و اختراع و اخداث . ابداع فعلی است که مسبوق بماده و مدت نباشد و آن عبارت از عالم عقول کلیه آن که مجردات صرفه اند و از قبور ماده و حدود زمان آزادند . اختراع فعلی است که مسبوق بماده هست ولی مسبوق بمدت یعنی زمان نیست بلکه سابق بر زمان است مثلاً در منظومه شمسی تا شمس و قمر و کواکبی نباشند و حرکت نیفتند سال و ماه و روز و شبی که اجزای زمان میباشند تحقق نخواهند یافت . اخداث که آن را تکوین هم مینامند فعلی است که مسبوق بماده و مدت هر دو میباشد مانند افراد موالید از جماد و نبات و حیوان که وجودشان از ماده است و در ظرفی از زمان هم موجود شده اند . بیان دیگر</p>

معنی	لغت
<p>اینکه عالم وجود که از حق صادر و با و راجع می گردد بدایره تشبیه گشته و این دایره بدو قوس یعنی دو نیمه دایره منقسم گردیده است و قوس اول که عبارت از صدور و نزول موجودات باشد ابداع است و قوس ثانی که عبارت از رجوع و صعود آنها باشد اختراع . باری کلمه عین الابداع ، را بچشم آفرینش یا چشم روزگار می توان تعبیر کرد</p>	<p>حرف غ</p>
<p>باران بامدادی آخرین فایده ای که مقصود است گذشته است از روزهای ما فردا جنگ باروس آمرزش ترك امریکه نباید ترك شود - بی خبری</p>	<p>غاریه غایت غَبْرَمِنْ آیامِنَا غَدًا غَزای باروس غُفْران غَفَلَت</p>

معنی	لغت
روشنی با مداری	فَجَر
اجازه قتال با کفار از طرف مجتهد	فَتَوای چهار
رختخواب. و بفتح فاء یعنی فراش بمعنی گِلِ بَدِیدِ خشکیده است	فِرَاش
قرآن و سایر کتب آسمانی زیرا که فارق مابین حق و باطل هستند	فُرُقَان
دو ستاره اند نزدیک ستاره قطبی	فَرَقْدَان "بصیغه تثنیه"
تباهی	فَسَاد
بخشش چیزی بکسی زاید بر استحقاق او. معانی متعدده دیگر هم دارد	فَضْل
جمله برگزیده از کلام یا خود کلام	فِقْرَه
جمع فقیه و آن در اصطلاح کسی است که با احکام عملی شرع یعنی فروع دین از راه دلیل و برهان عالم ^{باشد}	فُقَهَاء
محتاج	فَقِیر
طرف سراز جانب گوش بسمت صورت. و کلمه تارک نزدیک بمعنی اصلی این لغت است	فَوْد

معنی	لغت
<p>لقب دمشق و بعض شهرهای دیگر بلاد عرب از قبیل بصره و حله و در لغت بمعنی زمین وسیع یا خانه وسیع است</p>	<p>فَيْحَاء</p> <p>حرف ق</p>
<p>جمع قُبّه و آن بنائی است که سقفش مدور و مقعر باشد و فارسی آن گنبد است</p> <p>زشت</p> <p>پا</p> <p>در اینجا بمعنی قدیم یعنی لا اول است</p> <p>جمع قَرُون و آن صد سال است</p> <p>قرنها یا زمانهای گذشته</p> <p>چیز تازه و پاکیزه و بارونق</p> <p>سزای عمل به بدکار رسانیدن</p> <p>جمع قصر و آن عمارتی است عالی که بفارسی کاخ گفته میشود</p> <p>در لغت یعنی حکم اما در اصطلاح عبارت از علم</p>	<p>قَبَاب</p> <p>قَبِيح</p> <p>قَدَم</p> <p>قِدَم</p> <p>قَرُون</p> <p>قَرُون خَالِيه</p> <p>قَشِيب</p> <p>قِصَاص</p> <p>قُصُور</p> <p>قَضَا</p>

لغت	معنی
قَضَب	اجمالی یعنی علم جامع و کلی الهی است نسبت بموجودات جمع قَضِب است یعنی شمشیر بران یا شاخه‌ که از درخت بریده باشند
قَضِیض	خاک و شن
قَلْب	دل
قَلَبَتَنی	زیر و رو کرد مرا
قَلْعَه	دژ و آن محل محکم است که در آن از خوردن و یاریگران دفاع میکنند
قَلَمٌ اَعْلٰی	اشرف موجودات که واسطه فیض وجود است از مبدا اول بسایر کائنات و در آیات الهی مراد از قلم اعلی حضرت بهاء الله است
قَنَاة	نیزه
قَوْمٌ	گروهی از مردم
قِیَافَا	رئیس کهنه یهود که فتوی بر قتل حضرت مسیح داد برای توضیح بکلمه حنان مراجعه فرمائید

لغت	معنی
<p>قَيُّومٌ</p> <p>حرف ك</p>	<p>آنکه قائم بذات است و ابتدائی برایش نیست اشیاء هم قیام صدوری با و دارند و این کلمه از اسماء الله است</p>
<p>کَاَسَ</p> <p>کِبْرِیتِ احْمَرِ</p> <p>کتاب مُبِین</p> <p>کَتِیبَه</p> <p>کَثَرَاللهُ امثالَهُمْ</p> <p>کَرَم</p> <p>کَعْب بن اشرف</p>	<p>ظرفی که جایگیر آشامیدنی ها باشد</p> <p>گوگرد سرخ و آن لقب طلاست چنانکه نظامی گوید</p> <p>زرکه گوگرد سرخ شد لقبش سرخی آمد نکوترین سلبش</p> <p>و در لغت بمعنی زر سرخ و زرناب و هر چیز کمیاب</p> <p>آمده است و شاید اینجا مراد اکسیر باشد و آن</p> <p>علی زعم القوم ماده ثی است که مس را طلا کند</p> <p>بمعنی لوح محفوظ است که مرتبه ثی از مراتب</p> <p>علم حضرت باری جلّ ذکره میباشد</p> <p>دسته ثی از سواران که اسبهاشان همرنگ باشند</p> <p>خداوند مانند شان را بسیار گردانار</p> <p>بذل و بخشش - گذشت کردن</p> <p>مردی از اکابر یهود و دارندۀ طبع شعر بود</p>

لغت	معنی
کعبه	<p>که حضرت رسول را هجا میگفت و اصحابش را از بیت میکرد و بعد از غزوه بدر از محل خود که قدری دور از مدینه بود بمکه رفته مشرکین را بر جنگ پیغمبر تحریض نمود بعد از آنکه از مکه مراجعت کرد چند تن از مسلمین که بعضی با او رفیق و بعضی برادر خوانده اش بودند با شاره حضرت رسول برای کشتن او حاضر شدند و شبانه بمنزلش آمده دوستانه او را طلبیدند و بعد او را بعنوان گردش بجانب شعب عجز که نام موضعی است در بیرون مدینه برده درین راه شکمش را دریده و سرش را بریده خدمت حضرت رسول آوردند . روز بعد خویشان کعب بحضور رسول الله آمده عرض کردند بچه سبب بزرگان ما را بدون جرم و جنایت می کشید فرمود تا دیگر هجا نکنند و دشمنان را بر جنگ مانع گیرند خانه مکعب شکلی است در مکه معظمه که قبله</p>

معنی	لغت
<p>اهل اسلام و در میان مسجد الحرام میباشد مسجد الحرام بخور کعبه هم اطلاق شده است گواهی دادن خدا کافی است کند شد شمشیرهای ایشان تعمایت یعنی داشتن هر چه برای شیئی لازم است چنانکه معرفت و دانش و اخلاق خوب کمال برای نفس انسان همچنین جمال و اعتدال اندام و سلامت بدن کمال است برای جسم او گنجینه ها - اندوخته ها در اینجا مراد لانه های حیوانات است ماهیت و حقیقت شیئی حوض یا نهر آبی است در بهشت - آب بسیار هستی</p>	<p>كُفِيَ بِاللّٰهِ شَهِيدًا كَلَّتْ اَسْيَا فَهُمْ کمال گنايز گنايس کنه کوثر کِنُونَتْ حرف ل</p>
<p>آشکار و پید بیتابی نمیکند</p>	<p>لايخ لا اجزع</p>

معنی	لغت
ناچار	لَا بَدَّ
بیچاره اش نکند یا اگر انبارش ننماید و یا خوارش	لَا تَسُوْمُهُ الْاَثْقَالُ
نسازد بارهای سنگین که مراد از آن گناهان است	لَا تَمُحِّصِي
بیشمار	لَا تُطَرِّدُهُمْ
دور مکن یا اینکه مران ایشان را	لَا مَكَانَ
بی جایگاه . مراد حق جل جلاله است	لَا يَحْصَدُ إِلَّا مَا زُرِعَ
دروید . نمیشود مگر آنچه کشته شد .	لَا يَزَالُ
دائمی - از بین نرفتنی در زمان آینده	لَتَأْتِي
جمع لؤلؤ و آن مروارید است	لَجَّهَ
محل پر آب در رودخانه یا دریا	لَحْظَاتٍ
جمع لحظه یعنی یکبار نظر انداختن	لَذَّتْ
اینجا بمعنی دریافت ذائقه سالم است مژه طعمی را	لَعِبَ
که موافق اشتها باشد	لَغَبَ
بازی - کار بهوده	لَيْلِهِ
خستگی شدید	از مایه سوی
بمخاطر خدا از غیر (یعنی غیر از خدا)	

معنی	لغت
دائمی - از بین نرفته در زمان گذشته خوشگذرانیهای مشغول کننده	لَمَرِزَلْ لَهُوْ
لوح محفوظ یعنی نوشته پایدار برخلاف لوح محو واثبات که ناپایدار است	لَوْحٌ حَفِیْظٌ
اگر لا غرم کند - اگر مریضم نماید	لَوْ يَنْهَكُنِي
یعنی تادرنهایات پیدا گردد آنچه در بدایات هویدا گشت . با اصطلاح و تعبیر امروزه یعنی تا این که تاریخ تکرار شود باین معنی که همچنانکه در زمان گذشته زنان مصری مادر ام که طلعت یوسف را ندیده بودند بر زلیخا طعنه میزدند ولی بعد که او را دیدند خوردهم شیفته صباحت و ملاحظتش گشتند و باز بان قال بحسن یوسف و بالسان حال بعشق زلیخا آفرین گفتند در زمان آینده هم کسانی که اکنون عشاق جمال مبارک را سوزش میکنند خود را از آشفتهگان روی دلجویش خواهند شد و بر عاشقانش درود خواهند فرستاد	لَيُظْهِرَنَّ الْغَايَا مَا بَدَأَ فِي الْبَدَايَاتِ

لغت	معنی
لَيْلَةٌ دَلْمَاء حرف م	تا آنچه در بدایات یعنی در ازمنه ماضیه آشکار گشته در نهائیات یعنی در ازمان آتیه نیز پدیدار گردد در برای اطلاع بیشتر بکلمه اللازمات - مراجعه فرمائید شب تاریک - لیله یعنی شب و دلماء یعنی شب آخر ماه قمری که بسیار تاریک است
مَآب مَائِدَه مَاسِوِی اللّٰه مَاطَتِ الظُّلُمَه مَآمُّ عَلَیْه مَآکَان مَال مَالِک	بازگشت طعام - آنچه که غذای آماده برای خوردن را بر آن یاد رآن بگذارند آنچه که غیر خداست بوطرف شد تاریکی آنچه که ایشان بر آنست یعنی بآنچه معتقدند آنچه بوده است دارائی و اموال جمع آنست صاحب - آقا

معنی	لغت
دارای جهان یعنی خدا	مَالِكِ الْكَوْنِ
اول و آخر یا دنیا و آخرت	مَبْدَءٍ وَمَعَادٍ
پاك از آلايش و نهمت	مُبَرَّأٍ
محکم و متین	مُبْتَرَمٍ
با برهان ثابت شد	مُبْرَهَنٌ شَدَّ
بلند مرتبه	مُتَعَالٍ
کوشیدن برای اینکه بنار و سخن خود را بر کسی نشانند	مُجَادِلُهُ كَرْدَنِ بِنَاحِقِ
اجابت کننده یعنی جواب دهنده بسؤال - روا	مُجِيبٌ
سازنده حاجت رها کننده	
با یکدیگر جنگیدن	مُحَارَبَهُ
جمع محل یعنی جای فرود آمدن یا جای گرفتن	مُحَالٌ (بِاتِّشْدِيدِ)
احرام بندگان حرم خدا - احرام بستن یکی از آداب	مُحَرِّمَانِ حَرَمِ رَحْمَنِ
حج است یعنی پوشش مخصوصی است که با آن	
وارد بیت الله میشوند و حرم خانه کعبه و سایر	
اماکن مقدسی است که مواعات احترامش واجب باشد	
خالص آن چیزی است که بشیئی غیر از خود آمیخته نباشد	مُخَصَّصٌ

معنی	لغت
جمع مخوفه یعنی راهی که میان دورریف از درختان خرما باشد. و جمله (ضاق علی الخارِف) در لوح مبارک یعنی تنگ شد بر من راههای میان نخلستان و چون این جمله در فارسی ناماً نواس آن را میتوان بعبارت (همه راهها بر من تنگ گردید) در آورد	مَخَارِف
بسته شده با گل یا موم یا لاک و امثال ذلك چنانکه سرشیشه یا پاکت را مثلاً موم موم میکند - خاتمه داده شده مؤمن بی ریا	مَخْتُومٌ
اختیار بدست دادن بجای اشک	مُخْلِصٌ مُخَيَّرَ کردن
بد	مَذْمُومٌ و مَذْمُومَةٌ
آئینه	مِرْآتٌ
روزی گردانیدن - رزق قرار دادن	مَرْزُوقَ کردن
پسندیده - رضایت داده شده	مَرْضِيٌّ

معنی	لغت
آسوده	مُسْتَرَجِح
بی نیاز	مُسْتَغْنَى
پنهان شده - پوشیده شده	مُسْتَوْر
باقهر و غلبه شهر یا سنگریا کشوری را صاحب شدن	مُسَخَّرُ کَرْدَن
یا کسی را بی مزد بکاری واداشتن	
سوراخ سوراخ	مُشَبَّک
افروخته	مُسْتَعِیل
قربانگاه - کلاه شهد بقیتهائی یعنی محل شهود	مَشْهُد فدا
بمعنی اراده یعنی خواستن است و گاهی فرقی میان	مَشِیت
اراده و مشیت میگذارند بیان مختصرش اینکه	
هر ممکن از ممکنات مرکب است از وجودی و ماهیتی	
مشیت خواستن ماهیت اوست و اراده خواستن وجودی	
محل طالع شدن آیات و مراد منظر و ظهور است	مَطْلَع آیات
یعنی حضرت بهاء الله	
حیوان سواری - مرکب	مَطِیَّة
سایه دار - سایه انداز - اینکه میفرماید ظِلّ از	مُظِلّ

معنی	لغت
مُظَلَّل حاکمی است یعنی سایه از صاحب سایه حکایت میکند	مَظْهَرِ امر
مَحَلِّ ظهور را مر یعنی حضرت بهاء الله	مَعَارِج
جمع مِفْرَج یعنی پلکان و نردبان	مَعَارِف
اینجا یعنی دوستان شناسا	مَعَانِی
جمع مَعْنٰ یعنی چیزی که لفظ دلالت بر آن میکند - مَعْنَا	مُعْتَدِین
تجارت و کاران	مُعْجِزَه
انجام کاری که دیگران از صورت دادن مثل آن عاجز باشند	مَعْرُوسَه
دار بست شده	مُصِین
اعانت کنند، یعنی یاری کنند	مُفْسِد
فساد کنند - تبهار	مَقَال
گفتار	مَقَرَّ
قرارگاه	مَكَارِه
چیزها شیکه انسان آن را خوش ندارد	مَكَائِن
جمع مَكْمَن یعنی نهانگاه	

معنی	لغت
تیره - غبار آلوده	مُكْدَر
نوکوان پادشاه یا ندیمان او یا خاصانش در عرف عام یعنی اهل یک مملکت که تابع یک حکومت باشند - مذهب و کیش جمع مَلک و آن بمعنی فرشته است	ملازمان سلطانی مِلَّت مَلَائِکَه مَلَائِ اَعْلٰی
ارواح مجرّده - روانهای مؤمنین - روحانیان بلند مقام جماعت دنیا. ملأ یعنی گروه و آکوان یعنی گون و آن بمعنی هستی است	مَلَائِ اَکْوَان
پادشاهی جهان آفرینش - باطن شیء. و ملکوت با صلاَح حکماء عالمی است که از جهت رتبه معنوی فوق ناسوت و دون جبروت قرار دارند چنانکه جماعاً در لوح و رقاء که قسمتی از آن در کتاب رحیق مختوم صفحه ۱۰۸۳ درج شده است میفرمایند: مقصود از ملکوت در رتبه اولی و مقام اول	مُلْک مَلْکُوتِ اِنْشَاء

لغت	معنی
	<p>منظرا کبر بوده و در مقام آخر عالم مثال است مابین جبروت و ناسوت و آنچه در آسمان و زمین است مثالی از آن در آن موجود تا در قوه بیان مستور و مکنون بجبروت نامیده میشود و این اول مقام تقیید است و چون بظهور آید بملکوت نامیده میشود کسب قدرت و قوت از مقام اول مینماید و ببارودش عطا میکند. انتهى</p>
<p>مُلِیْمٌ مَلِیْکِ اِمْکَان مُمْکِنَات مَمْلِکَت</p>	<p>گرفتار شدید - روانده شدید پادشاه عالم یعنی خدا تمامی خلق مجموع اراضی و شهرها و آباریهائیکه با سکنه اش زیر فرمان یک حکومت باشند و فارسی این کلمه کشور است</p>
<p>مَمْلُوک مناجات کردن</p>	<p>برده یعنی انسان زر خرید - اینجا بمعنی رعیت و تابع است خدا را به اسرار دل و عواطف ضمیر و حاجات خویش</p>

لغت	معنی
<p>مَنْ حَكَمَ فِي الزُّوْرَاءِ</p> <p>مَنْظَرِ اكْبَر</p>	<p>مخاطب داشتن</p> <p>آنکه در زوراء حکمرانی میکرد . مراد خلفای بنی عباسند</p> <p>زیرا مرکز خلافتشان بغداد بوده است و زوراء لقب</p> <p>بغداد است چنانکه در ردیف (ز) شرح گذشت</p> <p>نظرگاه . بزرگ و در الواح مقدسه مراد از این کلمه</p> <p>حضرت بهاء الله است</p>
<p>مَنْ ظَلَمَ فِي الْفِجَاءِ</p>	<p>آنکه در فجاء ستم مینمورد . مراد خلفای بنی امیه هستند</p> <p>چه که مقر حکومتشان دمشق بوده است و فجاء لقب</p> <p>دمشق است چنانکه در ردیف (ف) شرح داده شد</p>
<p>مِنْ غَيْرِ اسْتِحْقَاقٍ</p> <p>مُنْقَعِر</p> <p>مَنُوط</p>	<p>بدون مستحق بودن</p> <p>ریشه کن شده</p> <p>وابسته</p>
<p>مُنِير</p> <p>مَهَا بَط</p>	<p>نورانی - روشن</p> <p>جمع مَهْبُط و آن بمعنی محل هبوط یعنی جایگاه نزول</p> <p>میباشد پس مهابط وحی یعنی انبیاء چه که وحی الهی</p> <p>بر آنها نازل میشود</p>

معنی	لغت
بستر ایمن کنند و نگاهدارند و رسانند روزی و دهند عمر و ناظر کور را خلائی	میهار مُهَيِّمَن
جمع موهبت و آن بمعنی بخشیدن بدون عوض است مرگ - مردن	مَوَهِب مَوْت
نامیده شده - علامت گذارده شده	موسوم
شهری است در قسمت شمالی عراق عرب کوفی	مَوَصِل
	حرف ن
مناجات کوربا و رجوع فرمائید بکله (مناجات) آتش جنگ فرود آمد جماعت مردمان	ناجاه نَارِ حَرْب نازل شد ناس
قسمت جلوسریا موی جلوسر که بلند شده باشد مالک ناصیه کنایه از حضرت باری است نفوذ کنند یعنی گذرند مانند نیزه مثلاً که میتواند در سینه داخل شود و از پشت بگذرد	ناصیه نافذ

معنی	لغت
در حالی که نظر بخدا و توکل براوست	نَاطِرٌ إِلَى اللَّهِ مُتَوَكِّلًا عَلَيْهِ
برون ریخته شد	نُثِلَ
لقب پادشاه حبشه	نَجَاشِي
آواز بلند گریه	نَحْبُ الْبُكَاءِ
مجادله کردن	نِزَاع
نسمات جمع شمه و آن در ریخا بمعنی دَم روح القدس است	نَسَمَاتُ حِمْتِ حِمْنٍ
پس نسمات حمت حمن یعنی انقاس قدس حمت الهی	
فراموشی	نِسْيَان
یاری کردن	نَصْرَت
فرورفت آب در زمین	نَضَبَ الْمَاءِ
جمع نفحه و آن انتشار بوی خوش است	نَفَّات
دالان زیر زمینی که راه دخول و خروج هر دو را داشته باشد	نَقَق
پایان	نِهَائِت
گریه بلند و بیتابی	نَوْحَه
	حرف و
فاصله میان دو کوه که در آن آب جریان داشته باشد	وادی

معنی	لغت
یا بتواند مجرای سیل قرار گیرد	واضح
روشن و آشکار	والی
حکمران ولایت یا ایالت و آن عبارت از قسمت	
مهمتی از مملکت است که امروزه به استان تعبیر میشود	
والی را هم این آیام استانداری می نامند و جمع والی ولایات است	وَجْه
روی یعنی صورت. لَوْجَه الله یعنی از برای رضای خدا	وَحْشَتٍ مِّنْ فِی الْبِلَادِ
ترس اهل شهرها	وَحُوش
جمع وحش و آن جانور صحرائی است از هر نوع که باشد	وَحْی
اینجا آیات آسمانی که بر مظاهر الهی نازل شده مقصود است	وَدِیْعَه
سپرده یعنی چیزی که نزد کسی یا در جایی بقصد باز	
گرفتن یا برداشتن گذارده شده باشد	وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ
پشت سرشان	وَرَع
پار سائی	وَرَقَه
برگ	وِسَادَه
بالش - پشتی - تشکچه	وَضِیع
فروما یا به برخلاف شریف که بمعنی گرانمایه است	

لغت	معنی
<p>وِطَاءٌ</p> <p>وَهَبُ بْنُ رَاهِبٍ</p> <p>وَهْمٌ</p> <p>حَرْفٌ هـ</p>	<p>فرش - زیر انداز</p> <p>ابوعامر راهب مردی بود از قبیله اوس که قبل از بعثت مژده ظهور پیغمبر را میداد و بعد اسلام آورد سپس بخشی پیدا کرده مرتد شد و بنحایت از اقوام خود را از اسلام برگردانید و در جنگ احد در لشکر مشرکین بود و با مسلمین میجنگید بعد بروی رفت تا از هراکلیوس قیصر آن مملکت لشکر بخواند تا مدینه را مستخر کنند و از هماغجا بیاره فی از منافقان پیغام فرستاد تا مسجدی در مقابل مسجد قبا بسازند که چون مراجعت کند در آن مسجد با منافقان در تفرقه مسلمین شور و تدبیر نماید آنها را مسجد را ساختند ولی پیغمبر که بوحی الهی برکیدشان مطلع شد امر کرد آن را سوزانیدند و از بنیان ویران کردند و این همان بنائی بود که بمسجد خزار موسوم گشت اینجا بمعنی امور باطلی است که بر قلب میگذرد</p>

معنی	لغت
<p>سرگوران شدند غبار پراکنده وزش بارهای تند پرده دری رهبری آواز کبوتر مسخره اراده ثابت و قوی بر انجام کار بکلمه احواء مراجعه فرمائید دور است بیابان خشک</p>	<p>هَامُوا غَبَاءٌ مَّشُورٌ هُبُوبٌ عَوَاصِفٌ هَشَكٌ هِدَايَتٌ هَدِيرٌ وَرُقَاءٌ هَزُورًا هِمَّتٌ هَوًى هَيْهَاتَ هَيْمَاءٌ حرف ی</p>
<p>بر میگزیند و می چیند دست خدا را بسته دانسته اند . اشاره بآیه قُرْآن است که میفرماید رَوَّالَتِ الْيَهُودُ رِيدَ اللَّهِ مَفْلُوْلَةً غَلَّتْ أَيْدِيهِمْ وَلَعِنُوا بِمَا قَالُوا الْحِ</p>	<p>يَجْتَنِي وَيَجْتَنِي يَدُ اللَّهِ رَامِفُلُول دانسته اند</p>

معنی	لغت
یعنی گفتند یهود دست خدا بسته است بسته یار	
دستهای خودشان و ملعون شدند بسبب این سخن	
درود میفرستند بر تو ارواح مجزوه و مقربان درگاه الهی	يُصَلِّي عَلَيْكَ الْمَلَائِكَةُ
آزاد کند گردنهارا - رهائی دادن اسیران	يُعْتِقُ الرِّقَابَ
سرگردان و گمراه میشوند	يَعْمَهُونَ
به نشیب میتازند	يُغِيرُونَ
بکاری بند آنچه نخواهد و حکم مینماید آنچه اراده فرماید	يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ وَيُحْكُمُ مَا يَرَىٰ
علمی که برهان ثابت شده باشد - باور داشتن	يَقِينُ
لج میکند - پا فشاری میکند - نزاع میکند	يُمَارُونَ
طرف دست راست برخلاف پُسا که طرف دست	يَمِينُ
چپ میباشد	
سربالا میتازند	يُجِدُونَ
میگیرند	يَهْرَبُونَ
روز قیامت	يَوْمُ النَّارِ